

P.Z.E. br. 147

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/17-01/79

URBROJ: 65-17-08

H5**NP*022-03/17-01/79*65-17-08**H5

Zagreb, 8. rujna 2017.

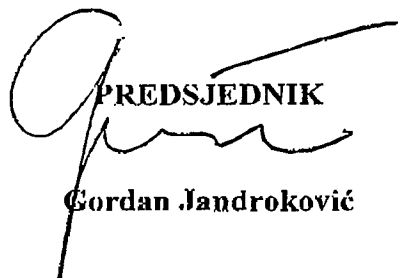
**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o zaštiti životinja***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 7. rujna 2017. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj uskladenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tomislava Tolušića, ministra poljoprivrede, te Tugomira Majdaka i dr. sc. Željka Kraljičaka, državne tajnike u Ministarstvu poljoprivrede.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/17-01/51
Urbroj: 50301-25/18-17-6
Zagreb, 7. rujna 2017.

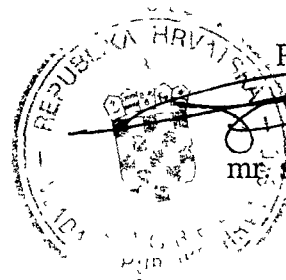

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o zaštiti životinja

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17) Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o zaštiti životinja.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Tomislava Tolušića, ministra poljoprivrede, te Tugomira Majdaka i dr. sc. Željka Kraljička, državne tajnike u Ministarstvu poljoprivrede.

 PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI ŽIVOTINJA

Zagreb, rujan 2017.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ZAŠTITI ŽIVOTINJA

DIO PRVI

OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuje odgovornost i obveze fizičkih i pravnih osoba radi zaštite životinja tijekom korištenja, što uključuje zaštitu njihovog života, zdravlja i dobrobiti, način postupanja sa životinjama, uvjeti koji su potrebni za zaštitu životinja pri držanju, uzgoju, izvođenju zahvata na životinjama, usmrćivanju, prijevozu, korištenju životinja u znanstvene svrhe, držanju životinja u zoološkim vrtovima, u cirkusima i drugim predstavama, prilikom prodaje kućnih ljubimaca te postupanje s napuštenim i izgubljenim životinjama, inspekcijski nadzor i prekršajne odredbe.

Pravni akti Europske unije

Članak 2.

Ovaj Zakon sadržava odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

1. Direktivom Vijeća 83/129/EEZ od 28. ožujka 1983. o uvozu koža nekih mladunaca tuljana i proizvoda od njih u države članice (SL L 91, 9.4.1983.)
2. Direktivom Vijeća 98/58/EZ od 20. srpnja 1998. o zaštiti životinja koje se drže u svrhu proizvodnje (SL L 221, 8.8.1998.)
3. Direktivom Vijeća 1999/22/EZ od 29. ožujka 1999. o držanju divljih životinja u zoološkim vrtovima (SL L 94, 9.4.1999.)
4. Direktivom Vijeća 1999/74/EZ od 19. srpnja 1999. o minimalnim uvjetima za zaštitu kokoši nesilica (SL L 203, 3.8.1999.)
5. Direktivom Komisije 2002/4/EZ od 30. siječnja 2002. o registraciji gospodarstava u kojima se drže kokoši nesilice, obuhvaćenih Direktivom Vijeća 1999/74/EZ (SL L 30, 31.1.2002.)
6. Direktivom Vijeća 2007/43/EZ od 28. lipnja 2007. o utvrđivanju minimalnih pravila za zaštitu pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesa (SL L 182, 12.7.2007.)
7. Direktivom Vijeća 2008/119/EZ od 18. prosinca 2008. o utvrđivanju minimalnih uvjeta zaštite teladi (SL L 10, 15.1.2009.)
8. Direktivom Vijeća 2008/120/EZ od 18. prosinca 2008. o utvrđivanju minimalnih uvjeta za zaštitu svinja (SL L 47, 18.2.2009.)

9. Direktivom 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste za znanstvene svrhe (SL L 276, 20.10.2010.).

Područje primjene

Članak 3.

- (1) Ovaj se Zakon primjenjuje na sve životinje kralježnjake.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka ovaj se Zakon primjenjuje i na glavonošce iz razreda *Cephalopoda* koji se koriste u znanstvene svrhe.
- (3) Ovaj se Zakon ne primjenjuje na gospodarenje lovištem i divljači.
- (4) Ovaj se Zakon ne primjenjuje na ribolov.

Pojmovi

Članak 4.

- (1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:
1. *analgezija* je postupak smanjenja ili isključenja osjećaja boli u životinja, koji se provodi sredstvima posebne namjene
 2. *anestezija* je farmakološki izazvano nesvjesno stanje karakterizirano kontroliranom, reverzibilnom depresijom središnjeg živčanog sustava, a to stanje karakteriziraju analgezija, hipnoza (lijekom uzrokovano stanje sna), mišićna relaksacija (smanjenje mišićnog tonusa) i gubitak refleksa
 3. *cirkusi i predstave sa životinjama* su predstave koje organiziraju pravne ili fizičke osobe u kojima sudjeluju i životinje, a čiji je cilj zabaviti publiku
 4. *divlje životinje* su sve životinje, osim domaćih životinja, kućnih ljubimaca, službenih životinja i radnih životinja
 5. *dobavljač* je svaka fizička ili pravna osoba, osim uzgajivača životinja koje se koriste u znanstvene svrhe, koja nabavlja životinje radi njihova korištenja u pokusima ili u znanstvene ili obrazovne svrhe, za proizvodnju bioloških pripravaka te za uporabu njihovih tkiva, organa i trupova, uz zaradu ili bez nje
 6. *domaće životinje* su životinje koje je čovjek pripitomio i udomaćio i koje uzgaja radi proizvodnje hrane, hrane za životinje i nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi (u daljnjem tekstu: nusproizvodi) te u druge gospodarske svrhe
 7. *izgubljena životinja* je životinja koja je odlutala od vlasnika i on je traži
 8. *kirurški zahvati za potrebe provođenja pokusa na životinjama* (u daljnjem tekstu: kirurški zahvat) su operativni postupci i instrumentalne tehnike pri kojima se obavlja rez na koži, sluznicama ili vezivnom tkivu

9. *korisnik* je svaka fizička ili pravna osoba koja koristi životinje u pokusima, za proizvodnju bioloških pripravaka te koja usmrćuje životinje u svrhu korištenja njihovih organa, tkiva i trupova, uz zaradu ili bez nje
10. *kućni ljubimci* su životinje koje čovjek drži zbog društva, zaštite i pomoći ili zbog zanimanja za te životinje
11. *laboratorijske životinje* su pokusne životinje koje se uzgajaju u svrhu korištenja u pokusima ili u znanstvene ili obrazovne svrhe te za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja i za proizvodnju bioloških pripravaka i to: miš (*Mus musculus*), štakor (*Rattus norvegicus*), zamorac (*Cavia porcellus*), zlatni hrčak (*Mesocricetus auratus*), kineski hrčak (*Cricetulus griseus*), mongolski skakač (*Meriones unguiculatus*), kunić (*Oryctolagus cuniculus*), pas (*Canis familiaris*), mačka (*Felis catus*), sve vrste primata koji ne uključuju čovjeka, žaba *Xenopus (laevis, tropicalis)* i *Rana (temporaria, pipens)* i zebrica (*Danio rerio*)
12. *ministar* je ministar nadležan za poslove veterinarstva
13. *načelo 3R* je skup načela zamjene korištenja pokusnih životinja metodama koje ne zahtijevaju njihovu uporabu, uporabe što manjeg broja pokusnih životinja i poboljšanje uvjeta uzgoja i nabave pokusnih životinja te provođenja pokusa
14. *nadležno tijelo* je ministarstvo nadležno za poslove veterinarstva
15. *napuštena životinja* je životinja koju je vlasnik svjesno napustio, kao i životinja koju je napustio zbog više sile kao što su bolest, smrt ili gubitak slobode te životinja koje se vlasnik svjesno odrekao
16. *nezdržljive životinje* su životinje koje, pri zajedničkom držanju, mogu jedna drugoj prouzročiti neželjenu bređost, ozljede ili smrt
17. *objekt za potrebe korištenja životinja u znanstvene svrhe* (u daljnjem tekstu: objekt) je svaka instalacija, zgrada, skupina zgrada ili drugi prostori, a može uključivati prostor koji nije u potpunosti ograđen te pokretnu opremu
18. *odobrenje pokusa* je odobrenje koje donosi nadležno tijelo za provođenje pokusa na životinjama u okviru projekta
19. *omamljivanje životinje koja se usmrćuje* (u daljnjem tekstu: omamljivanje) je svaki dopušteni namjerno provedeni postupak koji dovodi do gubitka svijesti i osjetljivosti bez boli što traje do smrti životinje
20. *opasne životinje* su životinje koje zbog neodgovarajućih uvjeta držanja i postupanja s njima mogu ugroziti zdravlje i sigurnost ljudi i životinja te koje pokazuju napadačko ponašanje prema čovjeku
21. *pokus* je postupak koji uključuje bilo koju invazivnu ili neinvazivnu uporabu životinja u pokusne ili druge znanstvene svrhe s poznatim ili nepoznatim ishodom, ili u obrazovne svrhe, koja životinji može prouzročiti određenu razinu boli, patnje, stresa ili trajnog oštećenja u jednakoj ili većoj mjeri od uboda igle izvedenog u skladu s dobrom veterinarskom praksom

22. *pokusne životinje* su životinje koje se koriste ili su namijenjene uporabi u pokusu ili u obrazovne svrhe te za proizvodnju bioloških pripravaka i koje se usmrćuju u svrhu korištenja njihovih organa, tkiva i trupova, zajedno s larvalnim oblicima koji se hrane samostalno i fetalnim oblicima sisavaca od zadnje trećine njihova uobičajenog razvoja te životinje koje su na ranijem stupnju razvoja, ako je životinja ostavljena na životu nakon tog razvojnog stupnja, a vjerojatno je da će uslijed provedenih pokusa osjećati bol, patnju, stres ili trajno oštećenje nakon što je dostigla taj razvojni stupanj. Pokusne životinje su i glavonošci iz razreda *Cephalopoda* koji se koriste ili su namijenjeni korištenju u pokusima
23. *posjednik životinje* (u daljnjem tekstu: posjednik) je svaka pravna ili fizička osoba koja je kao vlasnik, korisnik ili skrbnik stalno ili privremeno odgovorna za zdravlje i dobrobit životinje
24. *prijevoz* je premještanje životinja prijevoznim sredstvom u nekomercijalne svrhe, uključujući postupke pri polasku i dolasku na krajnje odredište
25. *primati koji ne uključuju čovjeka za potrebe znanstvenih istraživanja* su vrste životinja koje uključuju čovjekolike majmune, majmune Starog svijeta i majmune Novog svijeta
26. *prirodno stanište divljih životinja* je stanište u slobodnoj prirodi u kojem obitavaju divlje životinje
27. *projekt* je program rada koji ima definiran znanstveni cilj i uključuje jedan ili više pokusa
28. *radne životinje* su psi koji služe kao tjelesni čuvari i čuvari imovine, psi vodiči slijepih i oni koji služe za pomoć, psi tragači i psi koji služe obavljanju drugih poslova, kopitari i druge životinje kojima se čovjek služi za obavljanje drugih poslova, osim proizvodnje
29. *sklonište za životinje* (u daljnjem tekstu: sklonište) je objekt u kojem se smještaju i zbrinjavaju napuštene i izgubljene životinje gdje im se osigurava potrebna skrb i pomoć
30. *službene životinje* su životinje koje imaju licenciju za rad i služe za obavljanje poslova pojedinih državnih tijela
31. *snimanje* je postupak izrade snimke u komercijalne svrhe u kojima se upravlja životinjama tijekom njihovog nastupa
32. *sputavanje* je primjena postupaka za sputavanje pokreta životinja da bi se životinje poštedjele svake boli, patnje, straha ili uznemiravanja koje se može izbjeći pri rukovanju životinjama
33. *transfuzija krvi* je proces prenošenja krvi ili krvnih produkata iz krvožilnog sustava jedne životinje u krvožilni sustav druge životinje
34. *transplantacija organa* je medicinski postupak odstranjenja tkiva ili organa iz tijela životinje davatelja radi presađivanja u tijelo životinje primatelja, u svrhu produženja ili spašavanja života primatelju
35. *usmrćivanje* je bilo koji namjerno provedeni postupak koji dovodi do smrti životinje

36. *utrke pasa* su utrke pasa koje se organiziraju u svrhu ostvarivanja dobiti
37. *uzgajivač životinja koje se koriste u znanstvene svrhe* (u daljnjem tekstu: uzgajivač) je svaka fizička ili pravna osoba koja uzgaja, odnosno drži laboratorijske životinje radi njihova korištenja u pokusima ili za korištenje njihovih tkiva, organa ili trupova u znanstvene ili obrazovne svrhe ili u svrhu proizvodnje ili prvenstveno u tu svrhu uzgaja druge životinje, uz zaradu ili bez nje
38. *uzgoj divljači* je uzgoj životinja koje se kao slobodno živuće u prirodi u skladu s posebnim propisima o lovstvu smatraju za divljač
39. *zahvat* je postupak koji dovodi do oštećenja ili gubitka dijela tijela životinje osjetljivog na bol ili promjene u koštanoj strukturi
40. *zoološki vrt* sačinjavaju prostori i nastambe u kojima pravne ili fizičke osobe obavljaju djelatnost predstavljanja i zaštite životinja i njihovih staništa te čija je stalna izložba osnovana s ciljem promicanja zaštite životinja i prirode kroz edukaciju, istraživanje i rekreaciju, a otvorena je za javnost najmanje sedam dana godišnje.

(2) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO DRUGI

OSNOVNE ODREDBE O ZAŠTITI ŽIVOTINJA

Zabranjeni postupci u svrhu zaštite životinja

Članak 5.

(1) Zabranjeno je životinje usmrćivati, nanositi im bol, patnju i ozljede te ih namjerno izlagati strahu i bolestima protivno odredbama ovoga Zakona.

(2) Zabranjeno je:

1. uzgajati životinje na način da trpe bol, patnju i strah te ih namjerno ozljeđivati, protivno pravilima struke odnosno najnovijim znanstvenim dostignućima
2. uvoziti i prodavati životinje koje potječu iz uzgoja iz točke 1. ovoga stavka
3. pri uzgoju životinja povećavati agresivnost životinja selekcijom ili drugim metodama
4. huškati životinje na druge životinje ili čovjeka ili ih obučavati na agresivnost, osim pri školovanju službenih pasa i za potrebe sportske radne i lovne kinologije prema kinološkim standardima pod vodstvom osposobljenih osoba
5. obučavati životinje za borbe, organizirati borbe životinja, osim tradicionalnih natjecanja bikova ili sudjelovati u njima, posjećivati ih i oglašavati te u vezi s borbama organizirati kladenje i sudjelovati u kladenju

6. davati žive životinje kao nagrade u igrama na sreću
7. koristiti tehničke uređaje, pomoćna sredstva ili naprave kojima se u obliku kazne utječe na ponašanje životinja, uključujući bodljikave ogrlice ili sredstva za školovanje koja uključuju uporabu električne struje ili kemijskih tvari, čijim korištenjem se uzrokuje bol
8. organizirati utrke pasa
9. davati stimulanse ili druge nedopuštene tvari životinjama kako bi se poboljšao njihov nastup na sportskim natjecanjima ili na predstavama
10. koristiti nedopuštene stimulanse i tvari u svrhu bržeg rasta i prirasta životinja te povećanja fizičkih performansi životinja
11. koristiti životinje za filmska i televizijska snimanja, oglašavanje, izložbe, smotre, natjecanja ili predstave ako ih se pri tome prisiljava na ponašanje koje kod životinja izaziva bol, patnju, ozljede ili smrt
12. prisiljavati životinje na ponašanje koje kod njih izaziva bol, patnju, ozljede ili strah protivno odredbama ovoga Zakona
13. izlagati životinje nepovoljnim temperaturama i vremenskim uvjetima, protivno prihvaćenim zoološkim standardima za pojedinu vrstu ili nedostatku kisika, čime se kod životinja uzrokuje bol, patnja, ozljede, strah ili smrt
14. davati životinjama hranu ili tvari čije uzimanje uzrokuje bol, patnju, ozljede, strah ili smrt
15. prisiljavati životinje na uzimanje određene hrane ili tvari, ako to ne odredi doktor veterinarske medicine u veterinarsko-zdravstvene svrhe ili u svrhe pokusa ili ako nije znanstveno opravdano
16. zanemarivati životinje s obzirom na njihovo zdravlje, smještaj, ishranu i njegu
17. životinjama odsijecati dijelove tijela koji su osjetljivi na bol protivno odredbama ovoga Zakona
18. hraniti životinje živim životinjama, osim ako je isto potrebno za preživljavanje životinje te ako se time oponašaju uvjeti u prirodi
19. ograničavati kretanje životinjama na način koji im uzrokuje bol, patnju, ozljede ili strah protivno odredbama ovoga Zakona
20. omamljivati, klati ili usmrćivati životinje u ritualne svrhe
21. uzgajati životinje u svrhu proizvodnje krzna
22. uvoziti kože i proizvode od kože mladunaca određenih vrsta tuljana u komercijalne svrhe
23. držati u zatočeništvu dupine i ostale morske sisavce iz porodice *Cetacea*, osim u svrhu liječenja, oporavka i zbrinjavanja te kao službene životinje

24. ubadanje životinja, stiskanje, natezanje ili savijanje dijelova tijela ili vješanje životinja, osim ako se radi o postupcima u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 1099/2009 od 24. rujna 2009. o zaštiti životinja u trenutku usmrćivanja (SL L 303, 18.11.2009.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EZ) br. 1099/2009) te udaranje, potapanje ili gušenje životinja na drugi način, bacanje ili namjerno gaženje životinja prijevoznim sredstvima
25. korištenje životinja za spolni odnos, kao i s tim izjednačeni postupci ili bilo kakvi drugi postupci sa životinjama radi zadovoljavanja spolnih potreba čovjeka
26. izlaganje životinja vatri, vrućim predmetima, nagrizajućim ili otrovnim tvarima te drugim fizikalnim ili kemijskim djelovanjima protivno odredbama ovoga Zakona
27. čupanje perja živoj peradi
28. pucanje u životinje bez obzira na vrstu oružja ili sprave za pucanje, osim za potrebe omamljivanja ili usmrćivanja životinja u skladu s odredbama Uredbe (EZ) br. 1099/2009 i u svrhu zaštite sigurnosti ljudi i životinja
29. bacanje petardi na životinje ili drugih pirotehničkih sredstava, osim u interventnim situacijama kada se u skladu s posebnim propisima provodi rastjerivanje životinja
30. korištenje za rasplod životinja koje nisu spolno zrele i koje nisu završile svoj rast, životinja nakon odbijanja mladunčadi koje se još nisu oporavile te korištenje bolešću iscrpljene, ozlijeđene ili životinje koje nisu spremne za parenje
31. korištenje kopitara za izvlačenje trupaca iz šuma, osim u teško pristupačnim područjima gdje to nije moguće bez korištenja kopitara
32. trčanje životinja privezanih uz motorno prijevozno sredstvo koje je u pokretu
33. držanje životinja u svrhu ukrašavanja prostora u ugostiteljskim i trgovačkim objektima, osim:
 - u objektima registriranim za prodaju kućnih ljubimaca
 - ako se životinjama osiguraju primjereni uvjeti držanja i onemogućuju uznemiravanje
34. držanje i korištenje divljih životinja u svrhu prikazivanja javnosti, osim u zoološkim vrtovima te u skladu s člankom 61. stavkom 5. ovoga Zakona
35. izlaganje pasa s kupiranim ušima i repovima, osim lovačkih pasa
36. parenje domaćih pasa i domaćih mačaka s divljim životinjama iz prirode ili uzgoja
37. zajedničko držanje nezdružljivih životinja
38. držati u zatočeništvu medvjede (*svi Ursidae*), osim u zoološkim vrtovima i skloništim.

(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, dopušteni su postupci:

1. koji se primjenjuju iz veterinarsko-zdravstvenih razloga ili se iz drugoga razloga poduzimaju radi zaštite životinja

2. koji se provode u svrhu kontrole bolesti ljudi i životinja
3. koji se provode u svrhu suzbijanja štetnika
4. kontrole kretanja životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje uporabom elektro-šokova te postavljanje električnih ograda za životinje
5. koji se provode u pokusne svrhe uz znanstveno opravdanje
6. usmrćivanja vatrenim oružjem uzgojene divljači u oborima kad životinje nije moguće sputati u svrhu klanja ili bi takav postupak ugrozio sigurnost i zdravlje ljudi odnosno životinja
7. omamljivanja ili usmrćivanja opasnih životinja kada je potrebno osigurati sigurnost i zaštitu ljudi ili životinja
8. radi označavanja odnosno usmrćivanja životinja u svrhu zaštite okoliša ili očuvanja prirodne ravnoteže.

(4) Detaljnija pravila o zabrani uvoza koža i proizvoda od koža mladunaca određenih vrsta tuljana u komercijalne svrhe iz stavka 2. točke 22. ovoga članka naredbom uređuje ministar.

Zaštita životinja pri držanju i uzgoju

Članak 6.

(1) Posjednik ne smije:

1. napustiti domaću životinju, kućnog ljubimca ili uzgojenu divlju životinju i druge životinje koje drži pod nadzorom
2. uzgojenu ili othranjenu divlju životinju privremeno ili stalno naseliti u slobodnoj prirodi, ako nije pripremljena za preživljavanje u takvom životnom prostoru
3. nanositi bol, patnju i ozljede životinjama pri školovanju.

(2) Posjednik mora pravodobno zatražiti veterinarsku pomoć i osigurati zbrinjavanje bolesnih ili ozlijeđenih životinja, veterinarsku pomoć pri porodu ako je potrebna i osigurati odgovarajuću njegu bolesnih, ozlijeđenih i iscrpljenih životinja.

Obveza pružanja pomoći životinji

Članak 7.

(1) Svatko tko ozlijedi životinju mora joj pružiti potrebnu pomoć, a ako to nije u mogućnosti sam učiniti, mora joj osigurati pružanje pomoći.

(2) Ako nije moguće utvrditi tko je ozlijedio životinju, pružanje potrebne pomoći životinjama mora organizirati i financirati jedinica lokalne samouprave na čijem je području životinja ozlijeđena.

(3) Ako se utvrdi vlasnik ozlijeđene životinje, troškove iz stavka 2. ovoga članka snosi vlasnik.

Zaštita životinja pri obavljanju zdravstvene zaštite i zootehničkih zahvata

Članak 8.

Svi operacijski i zootehnički zahvati na životinjama, osim onih iz članka 9. stavka 4. ovoga Zakona, moraju se obavljati uz primjenu anestezije ili analgezije u skladu s posebnim propisima iz područja veterinarstva i pravilima struke.

Izvođenje zahvata na životinjama

Članak 9.

(1) Zabranjena je djelomična ili potpuna amputacija pojedinih dijelova životinjskog tijela osjetljivih na bol te uklanjanje ili uništavanje dijelova organa ili tkiva ili cijelih organa ili tkiva uključujući:

1. označavanje životinja protivno posebnim propisima iz područja veterinarstva
2. rezanje ušiju i repa pasa, uklanjanje i rezanje dijelova kandži mačaka osjetljivih na bol, rezanje glasnica i drugi zahvati kojima se utječe na cjelovitost tijela životinje.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka:

1. djelomična ili potpuna amputacija ili uklanjanje ili uništavanje dijelova organa ili tkiva ili cijelih organa ili tkiva životinjskog tijela dopušteno je ako je prethodno provedena anestezija, a u postoperativnom tijeku analgezija, i to:
 - ako za pojedine zahvate postoje veterinarsko-zdravstveni razlozi, uključujući postupke za utvrđivanje bolesti
 - za potrebe transplantacije organa
 - radi provođenja pokusa na životinjama
 - u svrhu kontrole razmnožavanja životinja, smanjenja agresivnosti životinja, zbog načina uzgoja životinja
 - u svrhu označavanja životinja
 - u svrhu uzimanja tkiva životinja za analize
2. djelomična ili potpuna amputacija ili uklanjanje pojedinih dijelova životinjskog tijela osjetljivih na bol dopušteno je u zootehničke svrhe uključujući trajnu sterilizaciju ako se takvim postupkom sprječava bol, patnja i samoozljeđivanje životinja ili ozljeđivanje drugih životinja ili iz sigurnosnih razloga te kod lovačkih pasa u skladu s kinološkim standardima, uz primjenu analgezije.

(3) Zahvati kod kojih bi životinja mogla patiti ili trpjeti jaku bol smiju se izvoditi samo nakon analgezije odnosno anestezije i uz postoperativnu njegu.

(4) Anestezija ili analgezija se ne provodi:

1. kada bi opasnost od anestezije ili analgezije bila nerazmjerna dobrobiti koja iz nje proizlazi
2. pri označavanju životinja, osim kada je to potrebno zbog sigurnosti osobe koja provodi označavanje
3. pri pojedinim dijagnostičkim i terapijskim postupcima u skladu s pravilima struke
4. pri transfuziji krvi osim za potrebe dobrobiti životinja
5. pri uzrokovanju veće boli anestezijom ili analgezijom nego samim zahvatom
6. ako je kontraindicirana pokusnim rezultatima koji se pokusom žele utvrditi.

Zaštita životinja pri usmrćivanju

Članak 10.

(1) Zabranjeno je životinje usmrćivati protivno odredbama ovoga Zakona.

(2) Zabranjeno je usmrćivanje pasa i mačaka u svrhu proizvodnje hrane i drugih proizvoda.

(3) Za usmrćivanje životinja koriste se sredstva posebne namjene u skladu s posebnim propisima iz područja veterinarstva i postupci prema pravilima struke.

Uvjeti za usmrćivanje životinja

Članak 11.

(1) Usmrćivanje životinja može se provesti ako:

1. bi liječenje životinja bilo dugotrajno i povezano s patnjama, a ishod liječenja neizvjestan
2. je životinja dostigla visoku starost te joj otkazuju osnovne životne funkcije
3. životinja boluje od neizlječive bolesti
4. je takav postupak neophodan zbog provođenja mjera kontrole bolesti u skladu s posebnim propisima iz područja veterinarstva, posebno onih koje mogu ugroziti ljude ili nanijeti velike gospodarske štete
5. se takav postupak provodi u svrhu zaštite okoliša ili očuvanja prirodne ravnoteže
6. se takav postupak provodi u svrhu zaštite zdravlja i sigurnosti ljudi i životinja te zaštite imovine

7. je takav postupak potreban za provedbu članka 49. stavka 3. i članka 59. stavka 3. ovoga Zakona
8. se provodi u svrhu suzbijanja štetnika
9. je životinja koja se drži i uzgaja u svrhu proizvodnje bolesna ili ozlijeđena, a životinju nije moguće liječiti ili bi korištene tvari utjecale na ispravnost proizvoda za ljudsku potrošnju
10. je potrebno u svrhu provođenja pokusa na životinjama te u svrhu proizvodnje bioloških pripravaka odnosno nakon provedenog pokusa ili korištenja životinje za proizvodnju bioloških pripravaka
11. je potrebno u svrhu rada ili obrazovanja na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja
12. se takav postupak provodi u svrhu dobivanja proizvoda od životinja koje se uzgajaju i drže u svrhu proizvodnje
13. životinja trpi jaku i neotklonjivu bol
14. je razlog dobrobit životinje
15. je životinja uzgojena za korištenje u pokusima, ali se neće koristiti u predviđenom pokusu ili nekom drugom pokusu, pa se zato smatra suvišnom pokusnom životinjom ili ako je takav postupak potreban zbog dobrobiti pokusne životinje
16. je potrebno zbog viška jednodnevnih pilića ili embrija u kokošjim jajima
17. je životinja opasna za okolinu.

(2) O usmrćivanju životinja u slučajevima:

- iz stavka 1. točaka 1., 2., 3. i 13. ovoga članka odlučuje vlasnik životinje na temelju prethodnog mišljenja doktora veterinarske medicine
- iz stavka 1. točaka 4., 5., 6., 7. i 17. ovoga članka odlučuje veterinarski inspektor
- iz stavka 1. točaka 8., 9., 12. i 16. ovoga članka odlučuje vlasnik životinje
- iz stavka 1. točaka 10., 11. i 15. ovoga članka odlučuje doktor veterinarske medicine
- iz stavka 1. točke 14. ovoga članka odlučuje doktor veterinarske medicine ili veterinarski inspektor.

(3) Ako se vlasnik životinje ne može utvrditi ili nije dostupan o usmrćivanju životinja u slučaju iz stavka 2. podstavaka 1. i 3. ovoga članka odlučuje doktor veterinarske medicine.

(4) Životinje može usmrtiti samo doktor veterinarske medicine ili stručno osposobljeni veterinarski tehničar pod nadzorom doktora veterinarske medicine, osim u slučajevima:

1. usmrćivanja životinja koje se uzgajaju i drže u svrhu proizvodnje

2. usmrćivanja životinja u svrhu provođenja pokusa te u svrhu proizvodnje bioloških pripravaka
3. usmrćivanja životinja za korištenje njihovih organa, tkiva i trupova u svrhu provođenja različitih postupaka ili u svrhu obrazovanja
4. suzbijanja štetnika
5. kada je neophodno bez odgađanja usmrtiti životinju koja trpi jaku i neotklonjivu bol
6. kada je usmrćivanje potrebno zbog očuvanja prirodne ravnoteže u skladu s posebnim propisima o zaštiti prirode
7. kada je usmrćivanje potrebno zbog sigurnosti i zaštite ljudi ili životinja te zaštite imovine ili okoliša.

(5) Vlasnik životinje bez odgađanja mora osigurati usmrćivanje životinje koja trpi jaku i neotklonjivu bol.

Uvjeti prijevoza životinja

Članak 12.

(1) Zabranjeno je prevoziti životinje tako da im se prijevozom uzrokuje bol, patnja, ozljede ili smrt koje je moguće izbjeći.

(2) Pri prijevozu životinja potrebno je udovoljiti sljedećim uvjetima:

1. prijevozna sredstva moraju se konstruirati, izraditi, održavati i njima se mora upravljati na način da se izbjegne ozljeđivanje i patnja životinja te zaštititi njihova sigurnost
2. u prijevoznim sredstvima tijekom putovanja mora biti osigurano primjereno prozračivanje te životinje moraju biti zaštićene od nepovoljnih vremenskih utjecaja
3. uvjeti prijevoza životinja moraju se redovito provjeravati i održavati
4. za životinje se mora osigurati dovoljna podna površina da životinje mogu leći, ležati i ustati te visina tako da životinje mogu stajati u prirodnom položaju
5. životinjama se u odgovarajućim razmacima moraju osigurati voda i hrana te prikladan ležaj koji će osiguravati udobnost i primjereno upijanje fekalija
6. životinjama se tijekom putovanja treba osigurati odgovarajuća skrb
7. tijekom prijevoza životinja koje žive u vodi, a prevoze se u primjerenim spremnicima, mora se osigurati dovoljna količina vode odgovarajuće temperature i kisik, ovisno o potrebama pojedine vrste životinja
8. visokobređe ženke u zadnjoj četvrtini bređosti i ženke u prvih tjedan dana nakon poroda ne smatraju se sposobnima za prijevoz, osim ako je potrebna veterinarska pomoć.

DIO TREĆI

ZAŠTITA ŽIVOTINJA KOJE SE KORISTE U ZNANSTVENE SVRHE

Rješenje o odobrenju uzgajivača, dobavljača ili korisnika

Članak 13.

(1) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju osigurati odgovarajući smještaj pokusnih životinja i skrb o njima, označavanje i identifikaciju pokusnih životinja, vođenje evidencija i izvješćivanje nadležnog tijela o uzgoju, nabavi i korištenju pokusnih životinja.

(2) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju prije započinjanja obavljanja djelatnosti uzgoja, nabave i korištenja pokusnih životinja nadležnom tijelu podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o odobrenju uzgajivača, dobavljača ili korisnika.

(3) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, po podnesenom zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka, utvrđuje stručno povjerenstvo, koje pruža stručnu pomoć radi donošenja rješenja o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Nadležno tijelo o zahtjevu iz stavka 2. ovoga članka odlučuje rješenjem, kojim se odobrava uzgajivač, dobavljač ili korisnik, ako uzgajivač, dobavljač ili korisnik ispunjava uvjete iz stavka 1. ovoga članka te uvjete glede prostora i objekta u kojima su smještene životinje, opreme, naprava, izobrazbe i osposobljenosti osoblja te ako osigura veterinarsko-zdravstvenu zaštitu i njegu životinja, uklanjanje nusproizvoda i stručnu osobu odgovornu za dobrobit pokusnih životinja.

(5) Obrazac zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka, način uzgoja, nabave i korištenja pokusnih životinja u skladu sa stavkom 4. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Značajnije promjene

Članak 14.

(1) Za svaku značajniju promjenu strukture ili funkcije objekta u kojem su smještene pokusne životinje, a nakon donošenja rješenja iz članka 13. stavka 4. ovoga Zakona, koja može negativno utjecati na dobrobit životinja, uzgajivač, dobavljač ili korisnik mora podnijeti zahtjev nadležnom tijelu radi odobravanja takve promjene.

(2) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka nadležno tijelo donosi rješenje.

(3) Obrazac zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Ukidanje rješenja o odobrenju uzgajivača, dobavljača ili korisnika

Članak 15.

(1) Ako se tijekom inspekcijskog nadzora utvrdi da uzgajivač, dobavljač ili korisnik više ne ispunjava uvjete iz članka 13. stavka 4. ovoga Zakona, veterinarski inspektor određuje mjere i rok za uklanjanje nepravilnosti u skladu s člankom 80. ovoga Zakona.

(2) Ako utvrđene nepravilnosti iz stavka 1. ovoga članka ugrožavaju dobrobit životinja veterinarski inspektor će uzgajivaču, dobavljaču ili korisniku zabraniti rad do uklanjanja nepravilnosti.

(3) Ako uzgajivač, dobavljač ili korisnik u određenom roku ne ukloni utvrđene nepravilnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, nadležno tijelo ukida rješenje iz članka 13. stavka 4. ovoga Zakona te briše uzgajivača, dobavljača ili korisnika iz upisnika koji vodi nadležno tijelo u skladu s člankom 29. ovoga Zakona.

(4) Za vrijeme trajanja zabrane rada iz stavka 2. ovoga članka i po ukidanju rješenja iz stavka 3. ovoga članka, uzgajivač, dobavljač ili korisnik mora na vlastiti trošak osigurati dobrobit životinja.

(5) Učestalost inspekcijskih nadzora iz ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Povjerenstvo za dobrobit životinja uzgajivača, dobavljača i korisnika

Članak 16.

(1) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju osnovati povjerenstvo za dobrobit životinja čija zadaća je savjetovati osoblje u vezi s dobrobiti životinja, skrbi, nabave i korištenja životinja te provođenja načela 3R.

(2) Savjeti, mišljenja i odluke povjerenstva za dobrobit životinja iz stavka 1. ovoga članka moraju se voditi u pisanom obliku i čuvati najmanje tri godine.

(3) Uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju u povjerenstvo za dobrobit životinja iz stavka 1. ovoga članka imenovati doktora veterinarske medicine i osobu odgovornu za dobrobit životinja, a korisnici uz doktora veterinarske medicine i osobu odgovornu za dobrobit životinja moraju imenovati znanstvenog člana.

Korisnik

Članak 17.

(1) Pokus može provoditi samo korisnik koji ima rješenje o odobrenju iz članka 13. stavka 4. ovoga Zakona i čiji je projekt odobrilo nadležno tijelo.

(2) Prije provođenja pokusa korisnik mora nadležnom tijelu dostaviti zahtjev za odobrenje projekta.

(3) Uz zahtjev iz stavka 2. ovoga članka korisnik mora priložiti mišljenje povjerenstva za dobrobit životinja iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona i mišljenje osobe odgovorne za dobrobit životinja iz članka 16. stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Nadležno tijelo potvrđuje korisniku primitak zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka, odmah po primitku podneska, uz naznaku roka iz članka 18. stavka 2. ovoga Zakona, u kojem se donosi rješenje o odobrenju projekta, elektroničkim putem na adresu elektroničke pošte navedenu na zahtjevu.

(5) U slučaju primitka nerazumljivog ili nepotpunog odnosno neurednog zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka, nadležno tijelo u roku od sedam dana od primitka zahtjeva zaključkom koji se dostavlja elektroničkim putem upozorava na to korisnika i određuje rok od 30 dana u kojem je korisnik dužan otkloniti nedostatak, uz upozorenje na pravne posljedice ako to u određenom roku ne učini, a rok iz članka 18. stavka 2. ovoga članka počinje teći u trenutku predaje urednog zahtjeva nadležnom tijelu.

(6) Obrazac zahtjeva iz stavka 2. ovoga članka te sadržaj mišljenja iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Rješenje o odobrenju projekta i produljenju projekta

Članak 18.

(1) Rješenje o odobrenju projekta donosi nadležno tijelo po podnesenom zahtjevu iz članka 17. stavka 2. ovoga Zakona, a na temelju prethodne procjene projekta o osnovanosti i opsegu predloženog projekta koju provodi Etičko povjerenstvo za zaštitu životinja koje se koriste u znanstvene svrhe (u daljnjem tekstu: Etičko povjerenstvo) te mišljenja Etičkog povjerenstva iz članka 36. ovoga Zakona.

(2) Nadležno tijelo donosi rješenje o odobrenju projekta u roku od 40 radnih dana od dana zaprimanja urednog zahtjeva, a kada je to opravdano zbog složenosti i višedisciplinarnosti naravi projekta, rok se može produljiti za dodatnih 15 radnih dana, o čemu nadležno tijelo prethodno obavještava podnositelja zahtjeva.

(3) Rješenjem o odobrenju projekta moraju se utvrditi sljedeći podaci:

- naziv i sjedište te OIB korisnika i broj odobrenja prema rješenju iz članka 13. stavka 4. ovoga Zakona
- ime i prezime te OIB osobe odgovorne za provođenje projekta
- ime i prezime te OIB osobe odgovorne za usklađenost projekta s rješenjem o odobrenju projekta
- ime i prezime te OIB osobe odgovorne za dobrobit životinja
- ime i prezime te OIB imenovanog doktora veterinarske medicine
- ime i prezime te OIB voditelja projekta i voditelja pokusa
- mjesto provođenja projekta s nazivom, adresom i OIB-om pravne ili fizičke osobe u čijem objektu se provodi projekt
- posebni uvjeti pod kojima je dopušteno provoditi pokus
- o retroaktivnoj procjeni projekta iz članka 19. stavka 2. ovoga Zakona i
- rok trajanja projekta.

(4) Rješenje o odobrenju projekta izdaje se na ograničeno razdoblje s obzirom na svrhu projekta, a najdulje na pet godina.

(5) Iznimno, nadležno tijelo može rješenjem produljiti rok iz stavka 4. ovoga članka najdulje do pet godina, po podnesenom zahtjevu korisnika.

(6) Detaljna pravila prethodne procjene projekta iz stavka 1. ovoga članka te uvjete za produljenje roka trajanja projekta iz stavka 5. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

*Posebni projekti***Članak 19.**

(1) Za višestruke generičke projekte koje provodi isti korisnik i koji se provode za ispunjavanje zahtjeva određenih posebnim propisima o proizvodnji, stavljanju na tržište i održavanju proizvoda/tvari na tržištu, uključujući ocjenu sigurnosti i rizika za hranu i hranu za životinje, proizvodnju bioloških pripravaka ili proizvodnju u dijagnostičke svrhe prema utvrđenim metodama izdaje se jedno rješenje o odobrenju projekta.

(2) Retroaktivnu procjenu projekta provodi nadležno tijelo na temelju dokumentacije korisnika i mišljenja Etičkog povjerenstva iz članka 36. ovoga Zakona.

(3) Retroaktivnu procjenu projekta i sadržaj dokumentacije iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

*Obveze korisnika***Članak 20.**

(1) Korisnik mora:

1. pokuse provoditi prema rješenju o odobrenju projekta
2. osigurati da se pokusne životinje po završetku pokusa liječe ili usmrte ako je usmrćivanje potrebno zbog dobrobiti životinja
3. spriječiti uginuće pokusne životinje kao konačni rezultat pokusa ako je moguće i zamijeniti uginuće prijevremenim usmrćivanjem pokusne životinje
4. osigurati da se pokusna životinja koja je već bila korištena u jednom ili u više pokusa koristi u novom pokusu samo uz poštivanje propisanih uvjeta, a osobito se mora voditi računa o težini prethodnih pokusa i novoga pokusa te zdravstvenom stanju pokusne životinje
5. dostaviti nadležnom tijelu godišnje izvješće o provedenim pokusima
6. čuvati dokumentaciju o pokusima najmanje pet godina.

(2) Korisnik podnosi nadležnom tijelu u skladu s člankom 17. ovoga Zakona zahtjev za odobrenjem svake izmjene projekta, koja nije sukladna rješenju o odobrenju projekta iz članka 18. ovoga Zakona i koja može negativno djelovati na dobrobit životinja, o čemu nadležno tijelo donosi rješenje.

(3) Uvjete za izmjene projekta iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

*Ukidanje rješenja o odobrenju projekta***Članak 21.**

(1) Nadležno tijelo rješenjem ukida rješenje o odobrenju projekta iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona ako korisnik provodi pokus u suprotnosti s odobrenjem projekta i time ugrožava dobrobit životinja ili ako pokus ne provodi u skladu s člankom 24. ovoga Zakona.

(2) Ako utvrđene nepravilnosti ne ugrožavaju dobrobit životinja, veterinarski inspektor će korisniku odrediti mjere i rok za njihovo uklanjanje u skladu s člankom 80. ovoga Zakona.

(3) Ako korisnik u određenom roku ne ukloni utvrđene nepravilnosti iz stavka 2. ovoga članka nadležno tijelo ukinut će rješenje o odobrenju projekta.

(4) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka može ponovo podnijeti zahtjev za odobrenje projekta tek po isteku tri mjeseca od izvršnosti rješenja o ukidanju rješenja o odobrenju projekta.

*Voditelj projekta i pokusa***Članak 22.**

(1) Za provođenje projekta u skladu s odobrenjem projekta odgovoran je voditelj projekta.

(2) Za provođenje pokusa u skladu s odredbama ovoga Zakona odgovoran je voditelj pokusa.

*Svrhe u koje se mogu provoditi pokusi***Članak 23.**

(1) Pokusi se mogu provoditi samo u svrhu:

1. temeljnih istraživanja
2. translacijskih ili primijenjenih istraživanja s bilo kojom od sljedećih namjena:
 - izbjegavanje, prevencija, dijagnosticiranje ili liječenje bolesti, lošeg zdravstvenog stanja ili drugih nepravilnosti ili njihovih učinaka kod ljudi, životinja ili biljaka
 - ocjena, otkrivanje, reguliranje ili promjena fizioloških stanja kod ljudi, životinja ili biljaka
 - dobrobit životinja i poboljšanje proizvodnih uvjeta za životinje koje se uzgajaju i drže za poljoprivredne potrebe
3. bilo koje namjene iz točke 2. ovoga stavka pri razvoju, proizvodnji ili ispitivanju kvalitete, učinkovitosti i sigurnosti lijekova, prehrambenih proizvoda i hrane za životinje te drugih tvari ili proizvoda
4. zaštite prirodnog okoliša radi zaštite zdravlja ili dobrobiti ljudi ili životinja

5. istraživanja usmjerenih na zaštitu vrsta
6. visokog obrazovanja u skladu s člankom 30. ovoga Zakona ili izobrazbe za stjecanje, održavanje ili unaprjeđivanje strukovnih vještina
7. forenzičkih ispitivanja.

(2) Nadležno tijelo potiče razvoj alternativnih pristupa u svrhu osiguranja podataka metodama koje ne uključuju korištenje životinja u pokusima ili koriste manji broj životinja ili koji uključuju manje bolne postupke.

(3) Korisnik mora pri planiranju projekata u obzir uzeti podatke država članica Europske unije prikupljene u pokusima koji su provedeni u skladu s propisima Europske unije, a iznimno, nadležno tijelo može odobriti udvostručavanje pokusa samo radi zaštite javnog zdravlja, sigurnosti ili okoliša.

(4) Pokusima se ne smatraju: neeksperimentalna poljoprivredna praksa, neeksperimentalna klinička veterinarska praksa, veterinarska klinička ispitivanja neophodna za izdavanje odobrenja za stavljanje veterinarsko-medicinskih proizvoda u promet, praksa koja se provodi u svrhu priznatog uzgoja životinja i praksa koja se provodi prvenstveno za potrebe identifikacije životinja.

(5) Kriterije razvrstavanja pokusa pravilnikom propisuje ministar.

Uvjeti za provođenje pokusa

Članak 24.

(1) Pokus se mora provoditi pod sljedećim uvjetima:

1. u okviru odobrenog projekta
2. u prostorima korisnika, osim ako nadležno tijelo iznimno dozvoli odstupanje na temelju znanstvenih dokaza i spoznaja
3. na životinjama u općoj ili lokalnoj anesteziji, osim ako je isto neprihvatljivo s obzirom na svrhu pokusa te uz korištenje analgezije ili druge primjerene metode kojom će se patnja i tjeskoba životinja svesti na najmanju moguću mjeru
4. na laboratorijskim životinjama koje su uzgojene za korištenje u pokusima, osim ako nadležno tijelo iznimno dozvoli odstupanje na temelju znanstvenih dokaza i spoznaja
5. u skladu s načelom 3R
6. za provođenje pokusa, za skrb o pokusnim životinjama i usmrćivanje pokusnih životinja na mjestu provođenja pokusa mora biti osigurano dovoljno odgovarajuće obrazovanog i osposobljenog osoblja
7. za učinkovito i nesmetano provođenje pokusa moraju biti osigurane odgovarajuće naprave i oprema.

(2) Pokus nije dopušten:

1. ako su životinje tijekom pokusa izložene dugotrajnoj patnji i tjeskobi koju nije moguće olakšati
2. ako se u Europskoj uniji priznaje druga metoda ili pokusna strategija za postizanje željenog rezultata koja ne uključuje korištenje živih životinja
3. za isprobavanja oružja, streljiva ili pripadajućeg pribora, ratne opreme kao i općih učinaka radijacije
4. za istraživanja ili razvoj duhanskih proizvoda i kemijskih sredstava za pranje i dezinfekciju predmeta opće uporabe
5. za istraživanja ili razvoj sastojaka, kombinacija sastojaka i gotovih kozmetičkih proizvoda
6. za istraživanja učinka alkohola i droga, osim u slučaju kad ne postoje druge znanstvene metode kojima se zamjenjuje korištenje životinja
7. bez anestezije ako se koriste sredstva za paralizu mišića.

(3) Zabranjeno je provođenje pokusa na ugroženim životinjskim vrstama, na primatima koji ne uključuju čovjeka, na životinjama koje su uzete iz prirode i na napuštenim životinjama, osim ako nadležno tijelo iznimno dozvoli provođenje pokusa na temelju znanstvenih dokaza i spoznaja, u skladu s uvjetima propisanim ovim Zakonom.

Korištenje izoliranih organa, tkiva i trupova laboratorijskih životinja

Članak 25.

(1) Korisnici ne mogu u znanstvene ili obrazovne svrhe koristiti izolirane organe, tkiva i trupove laboratorijskih životinja koje su u tu svrhu usmrćene bez rješenja nadležnog tijela kojim se u znanstvene ili obrazovne svrhe odobrava rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima laboratorijskih životinja usmrćenih u tu svrhu.

(2) Korisnici iz stavka 1. ovoga članka moraju osigurati odgovarajući smještaj i njegu laboratorijskih životinja, označavanje i identifikaciju laboratorijskih životinja te vođenje propisanih evidencija.

(3) Nadležno tijelo donosi rješenje iz stavka 1. ovoga članka ako korisnici iz stavka 1. ovoga članka ispunjavaju uvjete glede prostora, opreme, tehničkih pomoćnih sredstava, izobrazbe i osposobljenosti osoblja, uklanjanja nusproizvoda te ispunjavaju uvjete iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Korisnik iz članka 13. stavka 4. ovoga Zakona odobren je i za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima životinja koje su u tu svrhu usmrćene, u znanstvene ili obrazovne svrhe.

(5) Način uzgoja, nabave, korištenja i postupanja s laboratorijskim životinjama iz stavka 1. ovoga članka i uvjete iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Laboratorijske životinje

Članak 26.

(1) U znanstvene i obrazovne svrhe iz članka 25. ovoga Zakona mogu se koristiti samo laboratorijske životinje.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, nadležno tijelo može na zahtjev korisnika iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona, a na temelju znanstvenog opravdanja i mišljenja Etičkog povjerenstva iz članka 36. ovoga Zakona, rješenjem odobriti korištenje i drugih vrsta životinja.

(3) Životinje strogo zaštićenih i ugroženih vrsta uzetih iz prirode ne smiju se koristiti za rad na izoliranim tkivima, organima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja, osim kad nije moguće koristiti životinje uzgojene u tu svrhu.

Ukidanje rješenja o korištenju organa, tkiva i trupova laboratorijskih životinja

Članak 27.

(1) Ako se tijekom inspekcijskog nadzora utvrdi da korisnik iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona više ne ispunjava uvjete iz članka 25. stavka 3. ovoga Zakona ili ako životinje ne usmrćuje na propisani način, veterinarski inspektor određuje mjere i rok za uklanjanje nepravilnosti u skladu s člankom 80. ovoga Zakona.

(2) Ako utvrđene nepravilnosti iz stavka 1. ovoga članka ugrožavaju dobrobit životinja, veterinarski inspektor će korisniku iz stavka 1. ovoga članka rješenjem zabraniti rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima životinja do uklanjanja utvrđenih nepravilnosti.

(3) Ako korisnik iz stavka 1. ovoga članka u određenom roku ne otkloni utvrđene nepravilnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ili ako postupa suprotno odredbi članka 26. ovoga Zakona, nadležno tijelo će rješenjem ukinuti odobrenje iz članka 25. stavka 1. ovoga Zakona.

Proizvodnja bioloških pripravaka

Članak 28.

(1) Na uzgajivače, dobavljače i korisnike koji uzgajaju, nabavljaju ili koriste životinje za proizvodnju bioloških pripravaka na odgovarajući način se primjenjuju odredbe članka 13. do 24. ovoga Zakona.

(2) Prije početka korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka uzgajivač, dobavljač i korisnik iz stavka 1. ovoga članka mora podnijeti zahtjev nadležnom tijelu za izdavanje rješenja o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka.

(3) Nadležno tijelo donosi rješenje o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka na temelju prethodne procjene projekta i mišljenja Etičkog povjerenstva iz članka 36. ovoga Zakona.

(4) Nadležno tijelo može ukinuti rješenje iz stavka 3. ovoga članka pod uvjetima propisanim člankom 27. ovoga Zakona.

Upisnik

Članak 29.

(1) Nadležno tijelo vodi upisnik odobrenih uzgajivača, dobavljača i korisnika, korisnika odobrenih za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja, uzgajivača, dobavljača i korisnika odobrenih za korištenje životinja za proizvodnju bioloških pripravaka te pravnih ili fizičkih osoba koje provode osposobljavanje osoblja u skladu s člankom 34. stavkom 2. ovoga Zakona.

(2) Pravne ili fizičke osobe brišu se iz upisnika iz stavka 1. ovoga članka rješenjem nadležnog tijela u sljedećim slučajevima:

1. podnošenja zahtjeva za brisanjem iz upisnika
2. ukidanja rješenja o odobrenju uzgajivača, dobavljača ili korisnika u skladu s člankom 15. ovoga Zakona
3. ukidanja rješenja o korištenju izoliranih organa, tkiva i trupova laboratorijskih životinja u skladu s člankom 27. ovoga Zakona
4. ukidanja rješenja o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka u skladu s člankom 28. stavkom 4. ovoga Zakona.

(3) Sadržaj, oblik i način vođenja upisnika iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Korištenje životinja u obrazovne svrhe

Članak 30.

(1) U obrazovne svrhe ne smiju se provoditi pokusi na životinjama koji uzrokuju bol, patnju i ozljedu ili smrt životinje.

(2) Nadležno tijelo može rješenjem odobriti projekte u obrazovne svrhe ako se provode na sveučilišnim ili znanstvenoistraživačkim ustanovama i ako su neophodni za obrazovanje osoba na preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijima ili integriranim preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijima, a projekte mogu provoditi doktori veterinarske medicine, doktori medicine, doktori dentalne medicine, magistri farmacije, magistri medicinske biokemije, magistri biologije, biotehnolozi, sanitarni inženjeri i agronomi iz područja zootehnike, s obzirom na područje u okviru projekta za koje se zahtijevaju odgovarajuća znanja za rad na životinjama te ako se zadovoljavajući rezultati ne mogu postići drugim nastavnim pomagalicama (kompjutorske simulacije, filmovi, slike, modeli, preparati i sl.) uz uvjet da se za svaku skupinu smije upotrijebiti samo jedna životinja te da projekt provodi osoba osposobljena u skladu s člankom 34. ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka nadležno tijelo može rješenjem odobriti projekte u obrazovne svrhe:

1. za studente veterinarske medicine ako se provode pod nadzorom osoba osposobljenih u skladu s člankom 34. ovoga Zakona te ako se zadovoljavajući rezultati ne mogu postići drugim nastavnim pomagalicama (kompjutorske simulacije, filmovi, slike, modeli, preparati i sl.)
2. ako se provode na sveučilišnim ili znanstvenoistraživačkim ustanovama i ako su neophodni za obrazovanje osoba sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijem, a provode ih doktori veterinarske medicine, doktori medicine, doktori dentalne medicine, magistri farmacije, magistri medicinske biokemije, magistri biologije, biotehnolozi, sanitarni inženjeri i agronomi iz područja zootehnike, s obzirom na područje u okviru projekta za koje se zahtijevaju odgovarajuća znanja za rad na životinjama te ako se zadovoljavajući rezultati ne mogu postići drugim nastavnim pomagalicama (kompjutorske simulacije, filmovi, slike, modeli, preparati i sl.) uz uvjet da se za svaku skupinu smije upotrijebiti samo jedna životinja te da projekt provodi osoba osposobljena u skladu s člankom 34. ovoga Zakona.

Statistička evidencija

Članak 31.

(1) Nadležno tijelo na temelju zaprimljenih zahtjeva za odobrenje projekata i godišnjih izvješća korisnika vodi statističku evidenciju.

(2) Skupni statistički podaci o broju i vrstama upotrijebljenih životinja te vrsti pokusa su javni i objavljuju se na mrežnim stranicama nadležnog tijela.

(3) Nadležno tijelo na mrežnim stranicama objavljuje netehničke sažetke provedenih pokusa uzimajući u obzir zaštitu intelektualnog vlasništva i tajnost podataka.

(4) Način izvješćivanja nadležnog tijela iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Vođenje zapisnika

Članak 32.

(1) O tijeku pokusa na životinjama te o postupcima proizvodnje bioloških pripravaka moraju se voditi zapisnici.

(2) Zapisnike iz stavka 1. ovoga članka mora potpisati voditelj projekta te osobe iz članka 33. stavaka 1. do 4. ovoga Zakona.

(3) Zapisnici iz stavka 1. ovoga članka moraju se čuvati pet godina, a na zahtjev nadležnog tijela moraju se dati na uvid.

*Uvjeti za rad s pokusnim životinjama***Članak 33.**

(1) Oblikovanje, planiranje i osmišljavanje projekata mogu provoditi osobe sa završenim diplomskim sveučilišnim studijem ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem koji tijekom visokog obrazovanja stječu potrebna znanja iz područja korištenja životinja: doktori veterinarske medicine, doktori medicine, doktori dentalne medicine, magistri farmacije, magistri medicinske biokemije, magistri biologije, biotehnolozi, sanitarni inženjeri i agronomi iz područja zootehnike, s obzirom na područje u okviru projekta za koje se zahtijevaju odgovarajuća znanja za rad na životinjama i ako su osposobljeni za rad sa životinjama u skladu s člankom 34. ovoga Zakona.

(2) Postupke pri proizvodnji bioloških pripravaka provode doktori veterinarske medicine ako su osposobljeni za rad sa životinjama u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, a iznimno postupke pri proizvodnji bioloških pripravaka koji se koriste u pokusima u okviru projekta mogu provoditi i druge osobe iz stavka 1. ovoga članka i to na: mišu, štakoru, zamorcu, zlatnom hrčku, kineskom hrčku, mongolskom skakaču i kuniću, ako su osposobljeni za rad sa životinjama u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(3) Kirurške zahvate na životinjama tijekom pokusa mogu provoditi doktori veterinarske medicine ako su osposobljeni u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka:

- kirurške zahvate na životinjama u blagim i nepovratnim pokusima mogu provoditi doktori medicine, doktori dentalne medicine, magistri farmacije, magistri medicinske biokemije, magistri biologije, biotehnolozi, sanitarni inženjeri i agronomi iz područja zootehnike i to na: mišu, štakoru, zamorcu, zlatnom hrčku, kineskom hrčku, mongolskom skakaču, kuniću, žabi i zebrići ako su osposobljeni za rad sa životinjama u skladu sa stavkom 1. ovoga članka
- kirurške zahvate na životinjama u umjerenim i teškim pokusima mogu provoditi doktori medicine i to na svinji i ovcu, ako su osposobljeni za rad sa životinjama u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(5) U slučaju kada kirurški zahvat iz stavka 4. ovoga članka ne provodi doktor veterinarske medicine, kirurški zahvat se provodi pod nadzorom imenovanog doktora veterinarske medicine korisnika, koji je član kirurškog tima.

(6) Minimalne uvjete koje mora zadovoljiti osoba iz stavka 1. ovoga članka i program te način osposobljavanja iz stavaka 1. i 4. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

*Osposobljeno osoblje***Članak 34.**

(1) Osoblje pravnih ili fizičkih osoba iz članka 13. stavka 1., članka 25. stavka 1. i članka 28. stavka 1. ovoga Zakona mora u skladu s poslovima koje obavlja biti osposobljeno za provođenje pokusa na životinjama, oblikovanje pokusa i projekata, skrb o životinjama i usmrćivanje životinja.

(2) Osposobljavanje iz stavka 1. ovoga članka mogu provoditi pravne osobe registrirane za djelatnost provođenja edukacije koje odredi nadležno tijelo te ako ispunjavaju uvjete glede stručnog osoblja, prostora i opreme i osiguraju program osposobljavanja osoblja.

(3) Osposobljavanje iz članka 33. stavaka 3. i 4. ovoga Zakona za izvođenje kirurških zahvata mogu provoditi pravne osobe registrirane za djelatnost provođenja edukacije koje odredi nadležno tijelo te ako ispunjavaju uvjete glede stručnog osoblja, prostora i opreme i osiguraju program osposobljavanja osoblja.

(4) Nadležno tijelo priznaje provedena osposobljavanja iz ovoga članka koja su provele akreditirane organizacije s poslovnim nastanom u državi članici Europske unije.

(5) Detaljna pravila za provođenje osposobljavanja iz ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Rješenje o osposobljavanju

Članak 35.

(1) O ispunjavanju uvjeta iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona nadležno tijelo donosi rješenje.

(2) Nadležno tijelo ukida rješenje iz stavka 1. ovoga članka ako pravna ili fizička osoba iz članka 34. stavka 2. ovoga Zakona:

- nema dovoljno stručnog osoblja za provođenje osposobljavanja ili
- ne posjeduje odgovarajući prostor i opremu za provođenje osposobljavanja ili
- ne provede najmanje jedan program osposobljavanja unutar dvije godine uzastopno.

Etičko povjerenstvo za zaštitu životinja koje se koriste u znanstvene svrhe

Članak 36.

(1) Etičko povjerenstvo odlukom osniva ministar.

(2) Za članove Etičkog povjerenstva imenuju se priznati stručnjaci s područja znanstveno istraživačke djelatnosti s najmanje 10 godina radnog iskustva u području znanstvenih istraživanja u kojima se koriste životinje i to veterinarske, medicinske, biološke, farmaceutsko-biokemijske i agronomske struke, industrije, predstavnici državnog tijela koje procjenjuje znanstvene projekte iz područja primjene ovoga Zakona i predstavnici udruga za zaštitu životinja.

(3) Etičko povjerenstvo:

1. daje mišljenje iz članka 18. stavka 1. ovoga Zakona i članka 28. stavka 3. ovoga Zakona s obzirom na opravdanost i opseg predloženog projekta
2. daje mišljenje o retroaktivnoj procjeni projekta iz članka 19. stavka 2. ovoga Zakona

3. daje mišljenje iz članka 26. stavka 2. ovoga Zakona s obzirom na znanstvenu opravdanost odstupanja od korištenja laboratorijskih životinja za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja
4. za potrebe izrade mišljenja iz točaka 1., 2. i 3. ovoga stavka Etičko povjerenstvo u obzir uzima odluke povjerenstva za dobrobit životinja iz članka 16. stavka 2. ovoga Zakona i mišljenje osobe odgovorne za dobrobit životinja iz članka 16. stavka 3. ovoga Zakona
5. daje mišljenje o pitanjima nabave, uzgoja, držanja, skrbi i korištenja životinja u pokusima za koje je izdano rješenje o odobrenju projekta te osigurava razmjenu najboljih praksi
6. razmjenjuje podatke o radu povjerenstava za dobrobit životinja iz članka 16. stavka 1. ovoga Zakona i procjenama projekata te dobrim praksama u vezi s pokusima unutar Europske unije
7. na zahtjev nadležnog tijela državne uprave daje mišljenja iz područja zaštite životinja koje se koriste u znanstvene svrhe
8. daje mišljenja na prijedloge propisa iz područja zaštite životinja koje se koriste u znanstvene svrhe
9. izrađuje godišnje izvješće o svome radu koje dostavlja ministru do kraja ožujka tekuće godine za proteklu godinu.

(4) Etičko povjerenstvo donosi poslovnik o svom radu.

Troškovi Etičkog povjerenstva

Članak 37.

(1) Članovi Etičkog povjerenstva imaju pravo na naknadu za procjenu projekta i izradu mišljenja iz članka 36. stavka 3. točaka 1., 2., 3., 5. i 7. ovoga Zakona.

(2) Troškove procjene projekta i izrade mišljenja snosi podnositelj zahtjeva u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(3) Visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

DIO ČETVRTI

DRŽANJE ŽIVOTINJA KOJE SE UZGAJAJU I KORISTE U SVRHU PROIZVODNJE

Povjerenstvo za zaštitu životinja

Članak 38.

(1) Povjerenstvo za zaštitu životinja osniva ministar.

(2) Povjerenstvo za zaštitu životinja sastoji se od dva odbora:

1. Odbora za zaštitu životinja koje se koriste u svrhu proizvodnje
2. Odbora za zaštitu kućnih ljubimaca i drugih životinja, osim pokusnih i životinja koje se koriste u svrhu proizvodnje.

(3) Za članove Odbora iz stavka 2. točke 1. ovoga članka imenuju se priznati stručnjaci s najmanje 10 godina radnog iskustva na poslovima iz djelokruga Odbora iz stavka 2. točke 1. ovoga članka i to predstavnici:

1. Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
2. Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
3. Poljoprivrednog fakulteta Sveučilišta u Osijeku
4. Hrvatske veterinarske komore
5. Hrvatske gospodarske komore
6. Hrvatske poljoprivredne komore
7. udruga farmera
8. udruge za zaštitu životinja.

(4) Za članove Odbora iz stavka 2. točke 2. ovoga članka imenuju se priznati stručnjaci s najmanje 10 godina radnog iskustva na poslovima iz djelokruga Odbora iz stavka 2. točke 2. ovoga članka i to predstavnici:

1. Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
2. Hrvatske veterinarske komore
3. Hrvatske gospodarske komore
4. skloništa za životinje
5. saveza uzgajivača kućnih ljubimaca
6. zooloških vrtova
7. trgovina kućnim ljubimcima
8. udruga za zaštitu životinja.

(5) Povjerenstvo za zaštitu životinja:

1. daje mišljenja na prijedloge propisa iz područja zaštite životinja u djelokrugu pojedinog odbora
2. potiče donošenje odnosno izmjenu propisa iz područja zaštite životinja u djelokrugu pojedinog odbora
3. je dužno pratiti razvoj znanstvenih i stručnih spoznaja na području zaštite životinja u Republici Hrvatskoj i na području Europske unije te davati prijedloge za poboljšanje zaštite životinja na području Republike Hrvatske
4. izrađuje godišnje izvješće o svome radu koje dostavlja ministru do kraja ožujka tekuće godine za proteklu godinu
5. na zahtjev nadležnih tijela državne uprave daje mišljenja iz područja zaštite životinja u djelokrugu pojedinog odbora.

(6) Povjerenstvo za zaštitu životinja u djelokrugu pojedinog odbora donosi poslovnik o svom radu.

*Načela držanja životinja***Članak 39.**

(1) Životinje koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje mogu se držati samo ako se može udovoljiti njihovim biološkim potrebama na način da se ne ometaju njihove fiziološke funkcije i vrsti svojstveno ponašanje.

(2) Posjednik mora osigurati da prostor, sloboda kretanja, konfiguracija tla, konstrukcija zgrada i nastambi u kojima se životinje drže, mikroklimatski uvjeti, njega, voda i hrana, kao i mogućnost međusobnog kontakta, uzimajući u obzir vrstu, dob i stupanj razvoja, mogućnost prilagodbe i udomaćenost životinja, odgovara njihovim fiziološkim i etološkim potrebama u skladu s dobrom proizvodnom praksom i znanstvenim saznanjima.

(3) Veterinarski inspektori tijekom inspekcijskog nadzora utvrđuju ispunjavanje uvjeta iz stavaka 1. i 2. ovoga članka te podatke o uvjetima i načinu držanja životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje dostavljaju nadležnom tijelu u svrhu izvješćivanja Europske komisije.

(4) Način držanja životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje iz stavka 1. ovoga članka te pravila za prikupljanje podataka iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

(5) Način držanja teladi koja se uzgaja i koristi u svrhu proizvodnje u skladu sa stavkom 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

(6) Način držanja svinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje u skladu sa stavkom 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

(7) Način držanja pilića koji se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje u skladu sa stavkom 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

(8) Način držanja kokoši nesilica koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje u skladu sa stavkom 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

*Obveze pravnih i fizičkih osoba koje drže životinje***Članak 40.**

(1) Za životinje koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje mora se brinuti dovoljan broj osposobljenih osoba ili onih osoba koje posjeduju jednako vrijedno iskustvo odnosno znanje o držanju i brizi za životinje.

(2) Fizičke i pravne osobe koje drže životinje koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje, uključujući i uzgoje divljači moraju biti registrirane te upisane u evidenciju koju vodi nadležno tijelo.

(3) Gospodarstvima na kojima se drže kokoši nesilice koje se drže u svrhu proizvodnje konzumnih jaja dodjeljuje se jedinstveni registracijski broj.

(4) Fizičke i pravne osobe iz stavka 2. ovoga članka moraju voditi evidencije prema posebnim propisima o veterinarstvu.

(5) Način osposobljenosti osoba iz stavka 1. ovoga članka te sadržaj i način vođenja evidencije iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Njega u slučaju bolesti ili ozljede

Članak 41.

(1) Posjednik mora životinje koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje, a koje pokazuju znakove bolesti, iscrpljenosti ili su ozlijeđene bez odgađanja prikladno zbrinuti i negovati te im, ako je potrebno, osigurati veterinarsko-zdravstvenu zaštitu.

(2) Životinje iz stavka 1. ovoga članka se ako je potrebno, smještaju u zasebne prostore ili nastambe.

Kretanje životinja

Članak 42.

(1) Kretanje životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje ne smije se ograničavati na način koji životinjama nanosi nepotrebnu patnju, bol, ozljede ili strah.

(2) Životinje iz stavka 1. ovoga članka moraju imati na raspolaganju prostor koji odgovara njihovim fiziološkim i etološkim potrebama te dobrom praksom i znanstvenim saznanjima.

(3) Životinjama iz stavka 1. ovoga članka dnevno mora biti osigurano razdoblje tijekom kojega neće biti privezane radi mogućnosti kretanja prema njihovim fiziološkim i etološkim potrebama te dobrom praksom i znanstvenim saznanjima.

(4) Privezane životinje iz stavka 1. ovoga članka moraju biti vezane na način da im se ne uzrokuje bol, patnja, ozljede i strah.

(5) Ako se životinje iz stavka 1. ovoga članka drže u nastambama mora im se osigurati kretanje prema njihovim potrebama.

Vezanje divljih životinja

Članak 43.

(1) Divlje životinje ne smiju se držati vezane, osim iz veterinarsko-zdravstvenih ili sigurnosnih razloga.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka se ne primjenjuje na školovanje ptica grabljivica kod sokolarenja.

*Hranjenje i napajanje***Članak 44.**

(1) Vrsta, kakvoća i količina hrane za životinje moraju biti u skladu s vrstom, dobi i fiziološkim potrebama životinje.

(2) Životinje moraju imati pristup dovoljnim količinama vode za piće odgovarajuće kakvoće u skladu s njihovim potrebama.

(3) Hrana i voda životinjama se moraju nuditi na način prilagođen njihovoj vrsti, stanju i dobi.

(4) Prostorije u kojima se životinje hrani i napaja kao i opremu za hranjenje i napajanje potrebno je održavati čistima, a oprema za napajanje i hranjenje mora biti izvedena tako da životinje mogu uzimati hranu i vodu na način primjeren njihovoj vrsti, stanju i dobi.

*Izgradnja i oprema nastambi***Članak 45.**

(1) Materijali koji se koriste za izgradnju nastambi i oprema u nastambama, s kojima životinje koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje dolaze u dodir, ne smiju biti opasni za životinje i djelovati štetno na njihovo zdravlje te se moraju lako čistiti, prati, a po potrebi i dezinficirati.

(2) Nastambe te prostori za smještaj životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje i oprema moraju biti izvedeni tako da nemaju oštrih kutova, rubova ili dijelova na kojima bi se životinje mogle ozlijediti.

(3) Životinjama koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje, a koje su privremeno ili trajno smještene izvan nastambi moraju, prema potrebi, biti osigurani prirodni ili izgrađeni zakloni od nepovoljnih vremenskih i klimatskih uvjeta, grabežljivaca i drugih opasnosti za njihovo zdravlje i dobrobit.

*Kontrola životinja i opreme***Članak 46.**

(1) Sve životinje koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje smještene na gospodarstvima ili u takvim sustavima uzgoja i držanja pri kojima njihovo zdravlje i dobrobit ovise o brizi ljudi, moraju se redovito kontrolirati, najmanje jednom dnevno o čemu se vodi evidencija.

(2) Posjednik, u bilo koje doba, mora osigurati odgovarajuću rasvjetu u mjeri neophodnoj za njegu i kontrolu životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje.

(3) Sva automatska i mehanička oprema neophodna za održavanje zdravlja životinja mora se redovito kontrolirati, najmanje jednom dnevno, a uočeni nedostaci moraju se odmah ukloniti ili se mora osigurati rezervna oprema u svrhu osiguranja zdravlja i dobrobiti životinja.

DIO PETI**ZAŠTITA DIVLJIH ŽIVOTINJA**

Zaštita divljih životinja pri držanju i u uzgoju

Članak 47.

Pri držanju i uzgoju divljih životinja mora se osigurati potrebna skrb s obzirom na klimatske uvjete, način držanja i prehrane, potrebu za slobodnim kretanjem i stupanj prilagodbe.

Zabranjene radnje

Članak 48.

(1) Zabranjene su radnje kojima se divljim životinjama u prirodnim staništima, kao populaciji ili jedinkama, izazivaju patnja, bol, ozljede ili smrt ili ih se na takav način onemogućava u obavljanju fizioloških funkcija (hranjenje, napajanje, izražavanje vrsti svojstvenog ponašanja, razmnožavanje) i to:

1. onemogućavanje pristupa vodi i drugim dijelovima staništa bitnim za opstanak neke vrste ograđivanjem, onečišćenjem, tjeranjem i slično
2. uništavanje cijelog staništa ili njegovih dijelova bitnih za opstanak neke vrste
3. hvatanje živih životinja ili usmrćivanje životinja na način koji uzrokuje trajnije patnje, osim ako je to iznimno opravdano znanstvenim istraživanjima i radi pomaganja određenoj populaciji
4. drugi zahvati sa štetnim posljedicama.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka dopuštaju se postupci koji su znanstveno opravdani te koji se provode u svrhu zaštite divljih životinja u prirodnim staništima.

Zaštita divljih životinja pronađenih izvan prirodnog staništa

Članak 49.

(1) Divlja životinja pronađena izvan prirodnog staništa smješta se u sklonište koje osigurava njezino vraćanje u prirodno stanište ako je to moguće.

(2) Ako nije moguće vraćanje divlje životinje u prirodno stanište, životinja se prvo nudi najbližem lovoovlašteniku u skladu s posebnim propisima o lovstvu, a ako je najbliži lovoovlaštenik ne može prihvatiti nudi se zoološkom vrtu koji je opremljen za njezino primanje.

(3) Ako se divlja životinja ne može smjestiti u sklonište, a lovoovlaštenik ili zoološki vrt nisu životinju u mogućnosti primiti, životinja se može usmrtniti.

(4) Način postupanja s divljim životinjama pronađenim izvan prirodnog staništa iz ovoga članka propisuju općim aktima predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.

DIO ŠESTI

ZAŠTITA KUĆNIH LJUBIMACA

Prodaja ili darovanje kućnih ljubimaca

Članak 50.

(1) Zabranjena je prodaja kućnih ljubimaca maloljetnim osobama.

(2) Zabranjeno je davanje kućnih ljubimaca iz skloništa maloljetnim osobama na skrb ili udomljavanje.

(3) Prodavač u trgovini za kućne ljubimce, kao i prodavatelj psa i mačke te voditelj skloništa ili osoba koja daje kućne ljubimce na udomljavanje ili skrb može od osoba kojima se prodaje ili daje životinja u skladu sa stavcima 1. i 2. ovoga članka zatražiti javnu ispravu kojom se dokazuje dob te osobe.

(4) Ako osoba kojoj se prodaje ili daje životinja ne dokaže dob u skladu sa stavkom 3. ovoga članka kućni ljubimac se ne smije prodati ili dati.

Uvjeti držanja kućnih ljubimaca

Članak 51.

(1) Kućnim ljubimcima moraju se osigurati uvjeti držanja u skladu s njihovim potrebama.

(2) Zabranjeno je držanje i postupanje s kućnim ljubimcima na način koji ugrožava zdravlje i sigurnost ljudi, posebice djece te životinja.

(3) Zabranjeno je kretanje kućnih ljubimaca na način koji ugrožava zdravlje i sigurnost ljudi i životinja.

(4) Zabranjeno je držati pse stalno vezane ili ih držati u prostorima za odvojeno držanje pasa bez omogućavanja slobodnog kretanja izvan tog prostora.

(5) Uvjete i način držanja kućnih ljubimaca iz stavaka 1., 3. i 4. ovoga članka propisuju općim aktima predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.

Kontrola razmnožavanja kućnih ljubimaca

Članak 52.

(1) Vlasnici kućnih ljubimaca moraju osigurati kontrolu razmnožavanja životinja pod njihovim nadzorom.

(2) Vlasnici iz stavka 1. ovoga članka moraju zbrinuti mladunčad vlastitih kućnih ljubimaca.

(3) Ako vlasnici kućnih ljubimaca sami ne žele zbrinuti mladunčad kućnih ljubimaca, snose troškove njihovog zbrinjavanja, a u slučaju pasa i troškove njihove trajne sterilizacije.

(4) Ako vlasnici kućnih ljubimaca ne zbrinjavaju mladunčad kućnih ljubimaca, veterinarski inspektor po utvrđivanju napuštanja mladunčadi vlastitog kućnog ljubimca, vlasniku može odrediti mjeru trajne sterilizacije kućnog ljubimca, a na trošak vlasnika.

(5) Ako se na području pojedinih jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave utvrdi veliki broj napuštenih pasa, način i financiranje kontrole razmnožavanja napuštenih pasa na tom području naredbom može propisati ministar.

Odgoj i školovanje kućnih ljubimaca

Članak 53.

(1) Vlasnik kućnog ljubimca mora odgovarajućim odgojem i/ili školovanjem ili drugim mjerama u odnosu na držanje i kretanje kućnog ljubimca osigurati da životinja nije opasna za okolinu.

(2) Uvjete i način držanja opasnih pasa pravilnikom propisuje ministar.

Uzgoji kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji

Članak 54.

(1) Uzgoji kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji s tri i više rasplodnih ženki iste vrste životinja ne mogu započeti obavljati djelatnost bez rješenja o registraciji uzgoja koje donosi nadležno tijelo.

(2) Uzgajivači kućnih ljubimaca radi donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka moraju osigurati način držanja kućnih ljubimaca u skladu s njihovim potrebama i skrb o njima te ispunjavati uvjete glede objekata u kojima su smješteni kućni ljubimci.

(3) Uzgajivači kućnih ljubimaca moraju biti osposobljeni za njihovo držanje i uzgoj s obzirom na hranidbu, njegu, ponašanje i prepoznavanje stanja bolesti i stresa u životinja te uvjete prijevoza životinja ili osigurati osposobljenost osoblja koje skrbi o kućnim ljubimcima, a ako se uzgajivači samostalno ne skrbe o njima.

(4) Nadležno tijelo vodi upisnik uzgoja iz stavka 1. ovoga članka te ga objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(5) Način držanja kućnih ljubimaca i uvjete za objekte u skladu sa stavkom 2. ovoga članka te osposobljenost iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

*Manje od tri rasplodne ženke***Članak 55.**

(1) Vlasnici kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji s manje od tri rasplodne ženke iste vrste životinja moraju se prije prodaje životinja evidentirati u Upisniku kućnih ljubimaca koji vodi nadležno tijelo.

(2) Vlasnik iz stavka 1. ovoga članka u Upisnik kućnih ljubimaca evidentira sljedeće podatke:

- ime, prezime, OIB i adresu
- vrstu i pasminu životinje
- broj identifikacijske oznake životinje koju prodaje, ako je primjenjivo
- broj mikročipa psa i broj mikročipa majke psa.

(3) Nadležno tijelo osigurava dostupnost elektroničkih postupaka za evidentiranje uzgoja iz stavka 1. ovoga članka.

*Posjed pasa i mačaka***Članak 56.**

(1) Posjednik koji drži više od devet pasa ili mačaka starijih od šest mjeseci u svrhu udomljavanja mora udovoljiti uvjetima iz članka 62. ovoga Zakona u odnosu na uvjete držanja pasa odnosno mačaka i skrb o njima.

(2) Posjednik iz stavka 1. ovoga članka može u svrhu udomljavanja držati samo pse odnosno mačke koje mu je povjerilo na čuvanje sklonište, s kojim ima sklopljen ugovor o tome, a sklonište osigurava označavanje pasa i mačaka te sterilizaciju, vodi propisane evidencije i oglašava pse te mačke u svrhu udomljavanja, a slobodno živuće mačke vraća u prvobitno stanište.

(3) Posjednik iz stavka 1. ovoga članka koji drži više od 20 životinja iz stavka 1. ovoga članka mora udovoljavati uvjetima iz članka 62. ovoga Zakona te biti odobren kao sklonište.

*Privremeni smještaj kućnih ljubimaca***Članak 57.**

(1) Objekte za privremeni smještaj kućnih ljubimaca u kojima se životinje ostavljaju na čuvanje i skrb o trošku vlasnika može osnovati pravna ili fizička osoba.

(2) Osoblje u objektima iz stavka 1. ovoga članka mora biti osposobljeno za skrb o životinjama ili posjedovati jednako vrijedno iskustvo odnosno znanje o držanju i skrbi za životinje.

(3) Objekti iz stavka 1. ovoga članka ne mogu započeti obavljati djelatnost bez rješenja o udovoljavanju uvjetima koje donosi nadležno tijelo.

(4) Udovoljavanje uvjetima objekata iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje stručno povjerenstvo, koje pruža stručnu pomoć radi donošenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Nadležno tijelo vodi upisnik objekata iz stavka 1. ovoga članka te ga objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(6) Uvjete za objekte iz stavka 1. ovoga članka i osposobljenost osoblja iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

DIO SEDMI

ZAŠTITA ŽIVOTINJA U ZOOLOŠKIM VRTOVIMA

Rješenje za zoološki vrt

Članak 58.

(1) Zoološki vrt ne može započeti obavljati djelatnost bez rješenja o udovoljavanju uvjetima koje donosi nadležno tijelo.

(2) Udovoljavanje uvjeta zoološkog vrta u skladu s člankom 59. stavkom 1. ovoga Zakona utvrđuje stručno povjerenstvo, koje pruža stručnu pomoć radi donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Nadležno tijelo vodi upisnik zooloških vrtova te ga objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

(4) Fizička ili pravna osoba koja obavlja djelatnost u zoološkom vrtu dužna je obavijestiti nadležno tijelo ako namjerava prestati obavljati djelatnost radi brisanja iz upisnika iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Način držanja životinja u zoološkom vrtu i način osposobljavanja osoblja koje se brine o životinjama u zoološkom vrtu te sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 3. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

Uvjeti za zoološki vrt

Članak 59.

(1) Zoološki vrt mora osigurati:

1. nastambe koje prostorom i opremom udovoljavaju osnovnim potrebama svake životinjske vrste te, prema potrebi, uz zatvoreni prostor i otvoreni prostor za kretanje životinja
2. primjerenu hranu i vodu u potrebnim dnevnim količinama
3. veterinarsko-zdravstvenu zaštitu
4. humani odnos djelatnika prema životinjama

5. zaštitu životinja od posjetitelja
6. zaštitu posjetitelja od životinja
7. osposobljeno osoblje koje se brine o životinjama
8. plan zbrinjavanja životinja u slučaju njegova zatvaranja.

(2) Nadležno tijelo može zatvoriti zoološki vrt u cijelosti ili samo jedan njegov dio ako ne ispunjava uvjete iz članka 58. ovoga Zakona i stavka 1. ovoga članka.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka nadležno tijelo može narediti da se životinje:

1. trajno oduzimaju te predaju na skrb pravnim ili fizičkim osobama koje ispunjavaju uvjete za držanje životinja u skladu s odredbama ovoga Zakona, a u slučaju da se životinje otpremaju u druge države, mora biti osigurana njihova zaštita najmanje jednaka uvjetima propisanim odredbama ovoga Zakona, ili, ako to nije moguće
2. usmrte.

(4) Troškove zbrinjavanja životinja iz stavka 3. ovoga članka snosi zoološki vrt.

DIO OSMI

ZAŠTITA ŽIVOTINJA KOJE SE KORISTE U CIRKUSKIM PREDSTAVAMA, ZA FILMSKA I TELEVIZIJSKA SNIMANJA, IZLOŽBE, SMOTRE, NATJECANJA, PREDSTAVE I U DRUGE SVRHE S CILJEM PREDSTAVLJANJA ŽIVOTINJA

Korištenje životinja u cirkuskim predstavama

Članak 60.

(1) Zabranjeno je držanje životinja u cirkusima te njihovo korištenje u cirkuskim predstavama.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, dopušta se držanje i nastupanje domaćih životinja u cirkusima i cirkuskim predstavama u svrhu prikazivanja vrsti svojstvenog ponašanja koje je istovjetno ponašanju životinja u prirodnom okolišu.

Korištenje životinja s ciljem predavljanja

Članak 61.

(1) Korištenje životinja pri snimanju filmova i televizijskih emisija te za izložbe, smotre, natjecanja životinja, predstave i u druge svrhe s ciljem predavljanja životinja može se obavljati nakon što nadležni veterinarski inspektor izda suglasnost.

(2) Životinje se mogu koristiti za potrebe iz stavka 1. ovoga članka ako im se osigura skrb u skladu s etološkim i biološkim potrebama s obzirom na vrstu i kategoriju životinja.

(3) Zabranjeno je za potrebe iz stavka 1. ovoga članka korištenje divljih životinja, koje potječu iz prirode, ako takvo korištenje zahtijeva premještanje iz njihovog životnog prostora.

(4) Životinje iz zooloških vrtova mogu se uz suglasnost nadležnog veterinarskog inspektora premještatati radi korištenja u edukativne svrhe.

(5) Zahtjev za izdavanje suglasnosti iz stavaka 1. i 4. ovoga članka dostavlja se nadležnom veterinarskom inspektoratu najmanje sedam dana prije korištenja životinja, a mora sadržavati popis svih životinja koje će se koristiti (vrstu, kategoriju i broj), podatak o dosadašnjem načinu držanja i korištenja životinja, svrsi korištenja, uvjetima držanja životinja tijekom korištenja i mjestu održavanja snimanja, izložbe, smotre, natjecanja, predstave ili drugog načina predstavljanja životinja.

DIO DEVETI

ZAŠTITA NAPUŠTENIH I IZGUBLJENIH ŽIVOTINJA

Osnivanje skloništa

Članak 62.

(1) Sklonište može osnovati fizička ili pravna osoba.

(2) Ako nije osnovano sklonište za životinje u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, sklonište osniva jedna ili više jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb.

(3) Sklonište ne može početi obavljati djelatnost bez rješenja o udovoljavanju uvjetima u odnosu na smještaj, hranidbu, osoblje i postupanje sa životinjama koje donosi nadležno tijelo.

(4) Udovoljavanje uvjetima skloništa u skladu sa stavcima 3. i 6. ovoga članka utvrđuje stručno povjerenstvo, koje pruža stručnu pomoć radi donošenja rješenja iz stavka 3. ovoga članka.

(5) Nadležno tijelo vodi upisnik skloništa te ga objavljuje na mrežnim stranicama.

(6) Način držanja životinja u skloništu, osposobljenost osoblja koje sakuplja životinje i brine se o njima u skloništu, postupanje sa životinjama, rad skloništa te sadržaj i način vođenja upisnika skloništa pravilnikom propisuje ministar.

Jedinice lokalne samouprave

Članak 63.

(1) Poslove sakupljanja napuštenih ili izgubljenih životinja organiziraju i financiraju jedinice lokalne samouprave.

(2) Na području svake jedinice područne (regionalne) samouprave mora se osnovati najmanje jedno sklonište u kojem je osigurano najmanje 50 smještajnih mjesta za životinje.

(3) Sve jedinice lokalne samouprave obvezne su sudjelovati u financiranju osnivanja i rada skloništa iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Jedinica lokalne samouprave može sklopiti ugovor o sakupljanju i zbrinjavanju napuštenih ili izgubljenih životinja sa skloništem osobe iz članka 62. stavka 1. ovoga Zakona koje se nalazi na području jedinice područne (regionalne) samouprave u kojoj je smještena jedinica lokalne samouprave.

(5) Način postupanja s napuštenim ili izgubljenim životinjama propisuju općim aktima predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.

Troškovi u skloništu

Članak 64.

Troškove skrbi, sterilizacije, označavanja i veterinarske zaštite napuštenih ili izgubljenih životinja u skloništu kojeg su osnovale jedna ili više jedinica lokalne samouprave ili u slučaju sklapanja ugovora o sakupljanju odnosno zbrinjavanju životinja s osobama iz članka 62. stavka 1. ovoga Zakona financiraju jedinice lokalne samouprave, a ako je vlasnik životinje poznat ili se naknadno utvrdi dužan je podmiriti troškove skrbi, sterilizacije, označavanja i veterinarske zaštite.

Djelatnost skloništa

Članak 65.

(1) Sklonište čiji rad financira jedinica lokalne samouprave mora:

1. primiti prijave o napuštenim i izgubljenim životinjama
2. organizirati samostalno ili u suradnji s jedinicama lokalne samouprave sakupljanje i prijevoz izgubljenih i napuštenih životinja do skloništa
3. osigurati smještaj izgubljenih i napuštenih životinja
4. osigurati smještaj životinja iz članka 82. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Sva skloništa za životinje moraju:

1. osigurati veterinarsko-zdravstvenu zaštitu životinja
2. osigurati označavanje pronađenih neoznačenih pasa u roku od 10 dana od dolaska u sklonište
3. osigurati označavanje i registraciju mačaka
4. osigurati trajnu sterilizaciju pronađenih pasa i mačaka, osim ako je životinja označena pa je moguće pronaći vlasnika i vratiti životinju

5. tražiti vlasnike napuštenih i izgubljenih životinja ili ih nastojati udomiti oglašavanjem putem sredstava javnog priopćavanja i na druge načine
6. voditi evidencije o pronađenim životinjama i njihovom udomljavanju ili usmrćivanju
7. voditi evidenciju osoba iz članka 56. ovoga Zakona.

(3) Osim mjera iz stavaka 1. i 2. ovoga članka, sklonište mora provoditi mjere koje odredi veterinarska inspekcija.

Postupanje sa životinjama u skloništu

Članak 66.

(1) Svaka osoba koja udomi psa iz skloništa mora psa u roku od 72 sata prijaviti veterinarskoj organizaciji ili ambulanti veterinarske prakse koja je ovlaštena za vođenje Upisnika kućnih ljubimaca.

(2) Ako u roku od 14 dana od dana objave podataka u skladu s člankom 69. stavcima 1. i 3. ovoga Zakona vlasnik nije dostavio zahtjev za vraćanjem životinje, sklonište postaje vlasnik životinje te je može udomiti.

(3) Životinja iz skloništa koja se ne vrati vlasniku, ostaje u skloništu do udomljenja.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, u slučajevima iz članka 11. stavka 1. točaka 1., 2., 3., 4., 6., 7., 13., 14. i 17. ovoga Zakona životinju u skloništu moguće je usmrтити.

(5) Sklonište o provedenim mjerama iz stavaka 3. i 4. ovoga članka jednom godišnje izvješćuje jedinicu lokalne samouprave koja je osnovala sklonište ili koja je sa skloništem sklopila ugovor o financiranju rada skloništa.

Životinje u skloništu

Članak 67.

(1) Sklonište ima pristup podacima o označavanju kućnih ljubimaca iz Upisnika kućnih ljubimaca koji vodi nadležno tijelo.

(2) Ako se psi iz skloništa unose u države članice Europske unije ili treće zemlje vlasnik psa mora nadležnoj veterinarskoj organizaciji ili ambulanti veterinarske prakse koja je ovlaštena za vođenje upisnika iz stavka 1. ovoga članka prijaviti mjesto odredišta gdje će pas biti smješten i podatke o novom udomitelju što se upisuje u upisnik iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Pravne ili fizičke osobe ili udruge koje smještaju napuštene ili izgubljene pse u svrhu daljnjeg udomljavanja moraju udovoljavati uvjetima iz članka 62. ovoga Zakona.

*Napuštene i izgubljene životinje***Članak 68.**

(1) Vlasnik kućnog ljubimca mora u roku od tri dana od dana gubitka kućnog ljubimca prijaviti njegov nestanak skloništu za životinje, a u roku od 14 dana od dana gubitka psa veterinarskoj organizaciji ili ambulanti veterinarske prakse koja je ovlaštena za vođenje Upisnika kućnih ljubimaca.

(2) Nalaznik napuštene ili izgubljene životinje mora u roku od tri dana od nalaska životinje obavijestiti sklonište, osim ako je životinju u tom roku vratio vlasniku.

(3) Životinja se ne smješta u sklonište ako se po nalasku životinje može utvrditi njen vlasnik te se životinja odmah vraća vlasniku, osim ako vlasnik odmah ne može doći po životinju.

(4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, životinja se ne vraća vlasniku ako se vlasnik očitovao da se odriče životinje ili se može nedvojbeno utvrditi da je napustio životinju.

*Jedinstveni informacijski centar***Članak 69.**

(1) Radi obavljanja poslova iz članka 65. stavka 1. ovoga Zakona, osnivači skloništa iz članka 62. stavka 1. i 2. i članka 63. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona dužni su podatke o napuštenim i izgubljenim kućnim ljubimcima evidentirati putem jedinstvenog informacijskog centra za napuštene i izgubljene životinje u Upisniku kućnih ljubimaca koji vodi nadležno tijelo.

(2) Nadležno tijelo osigurava dostupnost evidentiranja životinja iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Sklonište u jedinstveni informacijski centar iz stavka 1. ovoga članka evidentira sljedeće podatke:

- datum prijave nestanka životinje
- datum nalaska životinje
- lokaciju nalaska životinje
- vrstu životinje i pasminu
- spol životinje
- fotografiju životinje u boji
- identifikacijsku oznaku životinje (ako je primjenjivo)
- podatke o skloništu u kojem se životinja nalazi (naziv, adresa, OIB i broj odobrenja nadležnog tijela)
- datum udomljavanja životinje.

(4) Podaci o životinjama iz stavka 3. ovoga članka dostupni su javnosti.

*Poticanje zaštite životinja***Članak 70.**

Nadležna tijela državne uprave i tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave obvezna su razvijati svijest javnosti, a osobito mladih, o zaštiti životinja.

*Koordinacijske radne skupine***Članak 71.**

(1) Tijela jedinica područne (regionalne) samouprave u svrhu ispunjavanja obveza iz članka 65. ovoga Zakona moraju organizirati koordinacijske radne skupine.

(2) Koordinacijske radne skupine iz stavka 1. ovoga članka sastoje se od najmanje predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, predstavnika skloništa za životinje ako postoji na području područne (regionalne) samouprave, predstavnika nevladinih organizacija za zaštitu životinja, predstavnika upravnog tijela jedinica lokalne samouprave nadležnog za komunalno gospodarstvo, predstavnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za unutarnje poslove iz mjesne nadležnosti policijske uprave, Hrvatske veterinarske komore i veterinarskog inspektora, a po potrebi mogu se uključiti i predstavnici drugih pravnih i fizičkih osoba.

(3) Zadaća koordinacijske radne skupine iz stavka 2. ovoga članka je koordinacija u primjeni propisa iz područja zaštite životinja te razvoj dobre prakse, a u svrhu zaštite zdravlja i dobrobiti životinja, kroz povećanje svijesti javnosti i posjednika o odgovornom posjedovanju životinja što uključuje:

- praćenje problematike zbrinjavanja napuštenih životinja na području njihove područne (regionalne) samouprave te donošenje mjera za smanjenje broja napuštenih pasa
- poticanje označavanja životinja za koje ne postoji obveza označavanja
- razvoj smjernica dobre prakse o primjerenom smještaju i skrbi za životinje
- poticanje kontrole razmnožavanja kućnih ljubimaca, osobito pasa i mačaka
- razvoj smjernica dobre prakse vezano za rad skloništa
- poticanje udomljavanja pasa iz skloništa
- edukativno djelovanje o potrebi zaštite životinja i odgovornom posjedovanju životinja (označavanje životinja, cijepljenje protiv bjesnoće, smještaj i skrb za životinje, kontrola razmnožavanja životinja, zabrana napuštanja životinja)
- praćenje rada skloništa vezano za oglašavanje životinja za udomljavanje
- provođenje mjera za osiguranje zdravlja i dobrobiti životinja te vođenje propisanih evidencija
- predlaganje i sudjelovanje u izradi uvjeta za držanje kućnih ljubimaca
- unaprjeđenje zaštite životinja, ovisno o problemima i interesima jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

(4) Koordinacijska radna skupina iz stavka 1. ovoga članka predlaže čelniku jedinice područne (regionalne) samouprave mjere za smanjenje broja napuštenih životinja na njihovom području.

(5) Svaka jedinica područne (regionalne) samouprave mora odrediti osobu odgovornu za dobrobit životinja koja mora biti član koordinacijske radne skupine iz stavka 1. ovoga članka.

*Program kontrole populacije napuštenih pasa***Članak 72.**

(1) Tijela jedinica područne (regionalne) samouprave donose Program kontrole populacije napuštenih pasa uzimajući u obzir prijedloge koordinacijske radne skupine iz članka 71. stavka 4. ovoga Zakona te ga dostavljaju nadležnom tijelu na procjenu.

(2) Pri izradi Programa iz stavka 1. ovoga članka mora se voditi računa o preporukama za kontrolu populacije pasa lualica Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE).

(3) Program iz stavka 1. ovoga članka ažurira se svakih pet godina te se po provedenim izmjenama do kraja veljače sljedeće godine dostavlja nadležnom tijelu na procjenu.

(4) Tijela jedinica područne (regionalne) samouprave osiguravaju tehničku podršku za održavanje sastanaka koordinacijske radne skupine iz članka 71. ovoga Zakona na način da osiguraju prostor za sastanak, potrebnu opremu za prezentaciju te osobu koja će koordinirati sastankom i pisati zaključke sa sastanka.

(5) Koordinacijska radna skupina iz članka 71. ovoga Zakona donosi poslovnik o svom radu.

DIO DESETI**ZAŠTITA ŽIVOTINJA U TRGOVINAMA ZA PRODAJU KUĆNIH LJUBIMACA***Trgovine za prodaju kućnih ljubimaca***Članak 73.**

(1) Trgovina za prodaju kućnih ljubimaca i prostori veleprodaja ne mogu započeti obavljati djelatnost bez rješenja o udovoljavanju uvjetima koje donosi nadležno tijelo.

(2) Trgovine za prodaju kućnih ljubimaca i prostori veleprodaja moraju osigurati način držanja kućnih ljubimaca prema njihovim potrebama i skrb o njima te moraju udovoljavati uvjetima glede nastambi u kojima su smješteni kućni ljubimci.

(3) Udovoljavanje uvjetima trgovina za prodaju kućnih ljubimaca i prostora veleprodaje utvrđuje stručno povjerenstvo, koje pruža stručnu pomoć radi donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Nadležno tijelo vodi upisnik trgovina i veleprodaja iz stavka 1. ovoga članka i objavljuje ga na svojim mrežnim stranicama.

(5) Način držanja kućnih ljubimaca u trgovinama za prodaju kućnih ljubimaca i prostorima veleprodaje u skladu sa stavkom 2. ovoga članka te sadržaj i način vođenja upisnika iz stavka 4. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

*Prodaja kućnih ljubimaca***Članak 74.**

(1) Kućni ljubimci za prodaju u trgovinama iz članka 73. stavka 1. ovoga Zakona moraju potjecati iz uzgoja registriranih ili od vlasnika životinja evidentiranih u skladu s člancima 54. i 55. ovoga Zakona ili trgovina i prostora veleprodaje registriranih u skladu s člankom 73. ovoga Zakona ili od pravnih ili fizičkih osoba ovlaštenih za prodaju kućnih ljubimaca od strane nadležnih tijela u državama članicama Europske unije ili trećim zemljama.

(2) U trgovinama za prodaju kućnih ljubimaca moraju se osigurati pisane upute o značajkama vrste životinja te o odgovarajućem načinu držanja životinja koje se prodaju.

(3) U trgovinama za prodaju kućnih ljubimaca i prostorima veleprodaje djelatnici koji rade sa životinjama moraju biti osposobljeni za brigu o životinjama ili posjedovati jednakovrijedno iskustvo odnosno znanje o držanju i brizi o životinjama.

(4) Osposobljavanje osoblja i način propisivanja uputa iz stavka 2. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar.

*Zabrana prodaje životinja i oglašavanje***Članak 75.**

(1) Zabranjeno je prodavati pse, mačke i pitome vretice u trgovinama za prodaju kućnih ljubimaca.

(2) Zabranjeno je prodavati životinje koje su još ovisne o majci ili koje se ne mogu samostalno hraniti te bolesne ili ozlijeđene životinje

(3) Pri oglašavanju pasa u svrhu prodaje ili promjene vlasništva prodavač mora osigurati, a oglašivač mora objaviti broj mikročipa psa i broj mikročipa majke psa.

DIO JEDANAESTI**NADZOR***Nadležna tijela***Članak 76.**

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega obavlja ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede.

(2) Inspekcijski nadzor u provođenju ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega provode veterinarski odnosno poljoprivredni inspektori ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede u skladu s ovlastima određenim posebnim propisima o veterinarstvu odnosno poljoprivredi.

(3) Nadzor nad provedbom općih akata iz članka 49. stavka 4., članka 51. stavka 5. te članka 63. stavka 5. ovoga Zakona provode komunalni redari.

Inspekcijski nadzor

Članak 77.

Nadzor iz članka 76. stavaka 2. i 3. ovoga Zakona obavlja se na temelju procjene rizika, nasumičnim odabirom mjesta nadzora ili po saznanju o postupanju protivno odredbama ovoga Zakona.

Pomoć pri obavljanju nadzora

Članak 78.

Policija, prema svojim ovlastima, pruža pomoć ovlaštenom podnositelju zahtjeva – nadležnom inspektorom odnosno komunalnom redaru, ako se prilikom provođenja nadzora ili izvršenja rješenja opravdano očekuje pružanje otpora, sukladno posebnim propisima.

Provođenje nadzora

Članak 79.

(1) Nadležni veterinarski inspektor iz članka 76. stavka 2. ovoga Zakona tijekom provođenja inspekcijskog nadzora u slučaju sumnje na postupanje protivno odredbama ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju njega ovlašten je pregledati objekte na gospodarstvu, prostore, prostorije, opremu i prijevozna sredstva.

(2) Vlasnici gospodarstava, prostorija, prostora, opreme i prijevoznih sredstava koji drže životinje moraju omogućiti obavljanje inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka, dati nadležnom inspektorom potrebne podatke, obavijesti i dokumentaciju te mu osigurati uvjete za nesmetan rad.

(3) Vlasnik je dužan na zahtjev nadležnog inspektora u određenom roku dostaviti ili pripremiti propisane evidencije i dokumentaciju koji su mu potrebni za provođenje inspekcijskog nadzora.

Ovlasti inspektora

Članak 80.

Nadležni veterinarski inspektor iz članka 76. stavka 2. ovoga Zakona, uz ovlasti određene propisom o veterinarstvu, u provođenju inspekcijskog nadzora ovlašten je:

1. zabraniti postupanje protivno odredbama ovoga Zakona
2. narediti mjere za uklanjanje utvrđenih nepravilnosti u određenom roku

3. posjedniku privremeno oduzeti životinju koja se nalazi u stanju na temelju kojega se može zaključiti da životinja trpi bol, patnju ili veliki strah, da je ozlijeđena ili da bi nastavak njezinog života u istim uvjetima bio povezan s neotklonjivom boli, patnjom ili velikim strahom te životinju koju posjednik drži u neprimjerenim uvjetima
4. posjedniku privremeno oduzeti životinju opasnu za okolinu
5. privremeno oduzeti dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili kaznenom postupku mogu poslužiti kao dokaz
6. podnositi prijavu sukladno odredbama kaznenog odnosno prekršajnog zakona.

Ovlasti komunalnog redara

Članak 81.

(1) U provedbi nadzora iz članka 76. stavka 3. ovoga Zakona komunalni redar je ovlašten:

- pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet stranke i drugih osoba nazočnih nadzoru
- ući u prostore/prostorije u kojima se drže kućni ljubimci
- uzimati izjave stranaka i drugih osoba
- zatražiti od stranke podatke i dokumentaciju
- prikupljati dokaze na vizualni i drugi odgovarajući način
- očitati mikročip
- obavljati druge radnje u skladu sa svrhom nadzora
- podnositi kaznenu prijavu ili optužni prijedlog.

(2) Ako u provedbi nadzora u skladu s člankom 51. stavkom 5. ovoga Zakona komunalni redar zaključi da se životinja nalazi u stanju iz članka 80. točke 3. ovoga Zakona ili je opasna za okolinu u skladu s člankom 80. točkom 4. ovoga Zakona dužan je odmah o tome obavijestiti veterinarskog inspektora koji će odlučiti o privremenom oduzimanju životinje te poduzimanju drugih mjera za koje je ovlašten.

(3) Ako komunalni redar tijekom nadzora uoči postupanje protivno odredbama ovoga Zakona, za koje nije nadležan, obavezan je o tome odmah obavijestiti veterinarskog inspektora.

(4) U svakoj situaciji koja zahtjeva pružanje veterinarske pomoći, zbrinjavanje napuštene ili izgubljene životinje, pronalazak vlasnika životinje te bilo kakvo drugo neposredno postupanje s napuštenom ili izgubljenom životinjom komunalni redar odmah obavještava sklonište.

Privremeno oduzimanje životinje

Članak 82.

(1) O privremenom oduzimanju životinje iz članka 80. točaka 3. i 4. ovoga Zakona te predmeta i dokumentacije iz članka 80. točke 5. ovoga Zakona mora se izdati potvrda, a oduzeta životinja smješta se u sklonište ili u drugi primjereni smještaj.

(2) Privremeno oduzeta životinja iz članka 80. točke 3. ovoga Zakona može biti vraćena posjedniku ako su ispunjeni uvjeti za njezino daljnje držanje određeni odredbama ovoga Zakona, a u protivnom može biti zbrinuta u skloništu ili smještena u primjereni smještaj ili po trajnom oduzimanju udomljena ili prodana.

Pravni lijekovi

Članak 83.

(1) Protiv rješenja nadležnog tijela donesenog na temelju ovoga Zakona nije dopuštena žalba već se može pokrenuti upravni spor.

(2) Protiv rješenja veterinarskog inspektora donesenog na temelju ovoga Zakona u prvom stupnju nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(3) Pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje rješenja iz stavka 2. ovoga članka.

Žalba protiv rješenja komunalnog redara

Članak 84.

(1) Protiv rješenja komunalnog redara može se izjaviti žalba u roku od 15 dana od dana dostave rješenja, koja ne odgađa izvršenje rješenja.

(2) O žalbi izjavljenoj protiv rješenja komunalnog redara iz stavka 1. ovoga članka odlučuje upravno tijelo jedinice područne (regionalne) samouprave nadležno za drugostupanjske poslove komunalnog gospodarstva, odnosno ministarstvo koje je nadležno za poslove komunalnog gospodarstva ako je žalba izjavljena protiv rješenja komunalnog redara Grada Zagreba.

Novčana kazna

Članak 85.

(1) Ako komunalni redar u nadzoru utvrdi povredu u skladu s člankom 76. stavkom 3. ovoga Zakona ima pravo i obvezu naplatiti novčanu kaznu propisanu općim aktom predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave.

(2) Sredstva naplaćena u skladu sa stavkom 1. ovoga članka prihod su jedinica lokalne samouprave i koriste se za potrebe zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja.

DIO DVANAESTI

PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 86.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. uvozi i prodaje životinje koje potječu iz uzgoja iz članka 5. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona (članak 5. stavak 2. točka 2.)
2. pri uzgoju životinja povećava agresivnost životinja selekcijom ili drugim metodama (članak 5. stavak 2. točka 3.)
3. huška životinje na druge životinje ili čovjeka ili ih dresira na agresivnost protivno članku 5. stavku 2. točki 4. ovoga Zakona
4. daje stimulanse ili druge nedopuštene tvari životinjama kako bi se poboljšao njihov nastup na sportskim natjecanjima ili na predstavama (članak 5. stavak 2. točka 9.)
5. koristi nedopuštene stimulanse i tvari u svrhu bržeg rasta i prirasta životinja te povećanja fizičkih performansi životinja (članak 5. stavak 2. točka 10.)
6. uzgaja životinje u svrhu proizvodnje krzna (članak 5. stavak 2. točka 21.)
7. drži u zatočeništvu dupine i ostale morske sisavce iz porodice *Cetacea* protivno članku 5. stavku 2. točki 23. ovoga Zakona
8. koristi za rasplod životinje koje nisu spolno zrele i koje nisu završile svoj rast ili životinje nakon odbijanja mladunčadi koje se još nisu oporavile ili koristi bolešću iscrpljene, ozlijeđene ili životinje koje nisu spremne za parenje (članak 5. stavak 2. točka 30.)
9. uvozi kože i proizvode od kože mladunaca tuljana u komercijalne svrhe protivno članku 5. stavku 4. ovoga Zakona
10. životinje ne usmrti doktor veterinarske medicine ili stručno osposobljeni veterinarski tehničar pod nadzorom veterinara (članak 11. stavak 4.)
11. kirurške zahvate na životinjama tijekom pokusa provodi protivno članku 33. stavcima 3. do 5. ovoga Zakona
12. nema osposobljeno osoblje za provođenje pokusa na životinjama, oblikovanje pokusa i projekata, skrb o životinjama i usmrćivanje životinja u skladu s člankom 34. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona
13. životinje koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje, a koje pokazuju znakove bolesti, iscrpljenosti ili su ozlijeđene, bez odgađanja prikladno ne zbrine i ne njeguje te im ne osigura ako je potrebno veterinarsko-zdravstvenu zaštitu (članak 41. stavak 1.)
14. drži i postupa s kućnim ljubimcima na način koji ugrožava zdravlje i sigurnost ljudi, posebice djece te životinja (članak 51. stavak 2.)
15. drži psa na način protivno članku 53. stavku 2. ovoga Zakona
16. životinju do udomljenja ne drži u skloništu (članak 66. stavak 3.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 15.000,00 do 30.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 20.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) Za prekršaj iz stavka 1. točaka 1. do 8. i točaka 14. i 15. ovoga članka uz novčanu kaznu može se izreći i oduzimanje životinje i zaštitna mjera zabrane držanja i nabavljanja druge životinje.

(5) Za prekršaj iz stavka 1. točaka 14. i 15. ovoga članka počinjen na životinji drugi put, fizičkoj osobi uz novčanu kaznu može se izreći i oduzimanje životinje i zaštitna mjera zabrane držanja i nabavljanja druge životinje.

Članak 87.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. organizira utrke pasa (članak 5. stavak 2. točka 8.)
2. prisiljava životinje na uzimanje određene hrane ili tvari, ako to ne odredi doktor veterinarske medicine u veterinarsko-zdravstvene svrhe ili u svrhe pokusa ili ako nije znanstveno opravdano (članak 5. stavak 2. točka 15.)
3. zanemaruje životinje s obzirom na njihovo zdravlje, smještaj, ishranu i njegu (članak 5. stavak 2. točka 16.)
4. hrani životinje drugim živim životinjama osim ako je isto potrebno za preživljavanje životinje te ako se time oponašaju uvjeti u prirodi (članak 5. stavak 2. točka 18.)
5. koristi kopitare za izvlačenje trupaca iz šuma, osim u teško pristupačnim područjima gdje to nije moguće bez korištenja kopitara (članak 5. stavak 2. točka 31.)
6. pari domaće pse i domaće mačke s divljim životinjama iz prirode ili uzgoja (članak 5. stavak 2. točka 36.)
7. zajedno drži nezdružljive životinje (članak 5. stavak 2. točka 37.)
8. drži u zatočeništvu medvjede, osim u zoološkim vrtovima i skloništima (članak 5. stavak 2. točka 38.)
9. napusti domaću životinju, kućnog ljubimca ili uzgojenu divlju životinju i druge životinje držane pod nadzorom čovjeka (članak 6. stavak 1. točka 1.)
10. uzgojenu ili othranjenu divlju životinju izlaže slobodnoj prirodi ili je ondje naseli, ako nije pripremljena za preživljavanje u takvom životnom prostoru (članak 6. stavak 1. točka 2.)
11. nanese lakšu ozljedu životinji pri školovanju (članak 6. stavak 1. točka 3.)
12. pravodobno ne zatraži veterinarsku pomoć i zbrinjavanje bolesnih ili ozlijeđenih životinja ili veterinarsku pomoć pri porodu ako je potrebna ili odgovarajuću njegu bolesnih, ozlijeđenih i iscrpljenih životinja (članak 6. stavak 2.)

13. životinji koju je ozlijedio ne pruži potrebnu pomoć, a ako to nije u mogućnosti sam učiniti, mora joj osigurati pružanje pomoći (članak 7. stavak 1.)
14. operacijski i zootehnički zahvat na životinjama obavlja bez anestezije ili analgezije (članak 8.)
15. ne osigura odgovarajući smještaj pokusnih životinja i skrb o njima, označavanje i identifikaciju pokusnih životinja, vođenje evidencija i izvješćivanje nadležnog tijela (članak 13. stavak 1.)
16. obavlja djelatnost uzgoja, nabave i korištenja pokusnih životinja bez rješenja o odobrenju uzgajivača, dobavljača ili korisnika (članak 13. stavak 2.)
17. ne osigura uvjete glede prostora i objekta u kojima su smještene životinje, opreme, naprava, izobrazbe i osposobljenosti osoblja te ne osigura veterinarsko-zdravstvenu zaštitu i njegu životinja, uklanjanje nusproizvoda i stručnu osobu odgovornu za dobrobit pokusnih životinja (članak 13. stavak 4.)
18. uzgaja, nabavlja, koristi i postupa s pokusnim životinjama protivno članku 13. stavku 5. ovoga Zakona
19. ne obavijesti nadležno tijelo o značajnijoj promjeni strukture ili funkcije objekta u kojem su smještene pokusne životinje u skladu s člankom 14. stavkom 1. ovoga Zakona
20. za vrijeme trajanje zabrane rada zbog utvrđenih nepravilnosti i po ukidanju rješenja veterinarskog inspektora zbog nepoštivanja roka u kojem mora ukloniti nepravilnosti ne osigura dobrobit životinja u skladu s člankom 15. stavkom 4. ovoga Zakona
21. ne osnuje povjerenstvo za dobrobit životinja (članak 16. stavak 1.)
22. provodi pokus bez rješenja o odobrenju iz članka 13. stavka 4. ovoga Zakona i bez projekta kojeg je odobrilo nadležno tijelo (članak 17. stavak 1.)
23. pokuse ne provodi prema rješenju (članak 20. stavak 1. točka 1.)
24. ne osigura da pokusne životinje po završetku pokusa liječi ili usmrti ako je usmrćivanje potrebno zbog dobrobiti životinja (članak 20. stavak 1. točka 2.)
25. koristi pokusnu životinju koja je već bila korištena u jednom ili u više pokusa u novom pokusu protivno članku 20. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona
26. provodi pokus protivno njegovoj svrsi (članak 23. stavak 1.)
27. pokus provodi u okviru projekta koji nije odobren od nadležnog tijela (članak 24. stavak 1. točka 1.)
28. pokus provodi izvan prostora korisnika protivno članku 24. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona

29. pokus provodi na životinjama koje nisu u općoj ili lokalnoj anesteziji protivno članku 24. stavku 1. točki 3. ovoga Zakona
30. ne provodi pokus na laboratorijskim životinjama koje su uzgojene za korištenje u pokusima protivno članku 24. stavku 1. točki 4. ovoga Zakona
31. ne provodi pokus u skladu s načelom 3R (članak 24. stavak 1. točka 5.)
32. za provođenje pokusa ne osigura dovoljno obrazovanog i osposobljenog osoblja protivno članku 24. stavku 1. točki 6. ovoga Zakona
33. za provođenje pokusa ne osigura naprave i opremu protivno članku 24. stavku 1. točki 7. ovoga Zakona
34. provodi pokus koji nije dopušten u skladu s člankom 24. stavkom 2. ovoga Zakona
35. koristi izolirane organe, tkiva i trupove laboratorijskih životinja bez rješenja nadležnog tijela protivno članku 25. stavku 1. ovoga Zakona
36. uzgaja, nabavlja, koristi i postupa s laboratorijskim životinjama protivno članku 25. stavku 5. ovoga Zakona
37. u znanstvene i obrazovne svrhe koristi druge vrste životinja, a ne laboratorijske životinje protivno članku 26. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona
38. koristi životinje za proizvodnju bioloških pripravaka bez rješenja o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka protivno članku 28. stavku 2. ovoga Zakona
39. provodi pokuse na životinjama protivno članku 30. ovoga Zakona
40. oblikovanje, planiranje i osmišljavanje projekta provode osobe bez odgovarajućih znanja i koje nisu osposobljene protivno članku 33. stavku 1. ovoga Zakona
41. postupke pri proizvodnji bioloških pripravaka ne provode doktori veterinarske medicine ili iznimno pri proizvodnji bioloških pripravaka koji se koriste u pokusima u okviru projekta druge osobe na: mišu, štakoru, zamorcu, zlatnom hrčku, kineskom hrčku, mongolskom skakaču i kuniću u skladu s člankom 33. stavkom 2. ovoga Zakona
42. drži životinje koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje protivno članku 39. stavku 4. ovoga Zakona
43. drži telad koja se uzgaja i koristi u svrhu proizvodnje protivno članku 39. stavku 5. ovoga Zakona
44. drži svinje koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje protivno članku 39. stavku 6. ovoga Zakona
45. drži piliće koji se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje protivno članku 39. stavku 7. ovoga Zakona

46. drži kokoši nesilice koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje protivno članku 39. stavku 8. ovoga Zakona
47. ne osigura dovoljan broj osposobljenih osoba za brigu o životinjama (članak 40. stavak 1.)
48. vezuje divlje životinje protivno članku 43. ovoga Zakona
49. za izgradnju i opremanje nastambe koristi materijale koji su opasni za životinje i djeluju štetno na njihovo zdravlje te koji se ne mogu lako čistiti, prati i dezinficirati protivno članku 45. stavku 1. ovoga Zakona
50. koristi za smještaj životinja nastambe, prostore i opremu koje imaju oštre kutove, rubove ili dijelove na kojima bi se životinja mogla ozlijediti protivno članku 45. stavku 2. ovoga Zakona
51. za životinje držane izvan nastambi ne osigura zaklon od nepovoljnih vremenskih i klimatskih uvjeta, grabežljivaca i drugih opasnosti za njihovo zdravlje i dobrobit protivno članku 45. stavku 3. ovoga Zakona
52. ne kontrolira životinje smještene na gospodarstvu ili u takvim sustavima uzgoja i držanja pri kojima njihovo zdravlje i dobrobit ovise o brizi ljudi u skladu s člankom 46. stavkom 1. ovoga Zakona
53. ne osigura opremu u skladu s člankom 46. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona
54. divlje životinje drži i uzgaja protivno članku 47. ovoga Zakona
55. proda ili daje kućne ljubimce maloljetnim osobama (članak 50. stavci 1. i 2.)
56. ne zbrine mladunčad vlastitih kućnih ljubimaca (članak 52. stavak 2.)
57. uzgaja kućne ljubimce namijenjene prodaji bez rješenja (članak 54. stavak 1.)
58. drži kućne ljubimce namijenjene prodaji protivno članku 54. stavku 5. ovoga Zakona
59. objekt za privremeni smještaj kućnih ljubimaca ne ispunjava uvjete u skladu s člankom 57. stavkom 6. ovoga Zakona
60. drži životinje u zoološkom vrtu protivno članku 58. stavku 5. ovoga Zakona
61. zoološki vrt ne osigura nastambe koje prostorom i opremom udovoljavaju osnovnim potrebama svake životinjske vrste te, prema potrebi, uz zatvoreni prostor i otvoreni prostor za kretanje životinja (članak 59. stavak 1. točka 1.)
62. zoološki vrt ne osiguran primjerenu hranu i vodu u potrebnim dnevnim količinama životinjama (članak 59. stavak 1. točka 2.)
63. zoološki vrt ne osigura veterinarsko-zdravstvenu zaštitu životinja (članak 59. stavak 1. točka 3.)

64. zoološki vrt ne osigura zaštitu životinja od posjetitelja (članak 59. stavak 1. točka 5.)
65. zoološki vrt ne osigura zaštitu posjetitelja od životinja (članak 59. stavak 1. točka 6.)
66. zoološki vrt ne osigura osposobljeno osoblje koje se brine o životinjama (članak 59. stavak 1. točka 7.)
67. zoološki vrt ne osigura plan zbrinjavanja životinja u slučaju njegova zatvaranja (članak 59. stavak 1. točka 8.)
68. životinje drži u cirkusima i koristi u cirkuskim predstavama protivno članku 60. ovoga Zakona
69. koristi životinje pri snimanju filmova i televizijskih emisija te za izložbe, smotre, natjecanja životinja, predstave i u druge svrhe s ciljem predstavljanja životinja bez suglasnosti nadležnog veterinarskog inspektora (članak 61. stavak 1.)
70. za potrebe snimanja filmova i televizijskih emisija te za izložbe, smotre, natjecanja životinja, predstave i u druge svrhe s ciljem predstavljanja životinja koristi divlje životinje premještene iz njihovog životnog prostora (članak 61. stavak 3.)
71. sklonište ne osigura smještaj izgubljenih i napuštenih životinja (članak 65. stavak 1. točka 3.)
72. sklonište ne osigura smještaj životinja iz članka 82. stavka 1. ovoga Zakona (članak 65. stavak 1. točka 4.)
73. sklonište ne osigura veterinarsko-zdravstvenu zaštitu životinja (članak 65. stavak 2. točka 1.)
74. sklonište ne osigura označavanje pronađenih neoznačenih pasa u roku od 10 dana od dolaska u sklonište (članak 65. stavak 2. točka 2.)
75. sklonište ne osigura označavanje i registraciju mačaka (članak 65. stavak 2. točka 3.)
76. sklonište ne osigura trajnu sterilizaciju pronađenih pasa i mačaka, osim ako je životinja označena pa je moguće pronaći vlasnika i vratiti životinju (članak 65. stavak 2. točka 4.)
77. sklonište ne traži vlasnike napuštenih i izgubljenih životinja ili ih ne nastoji udomiti oglašavanjem putem sredstava javnog priopćavanja i na druge načine (članak 65. stavak 2. točka 5.)
78. sklonište ne vodi evidencije o pronađenim životinjama i njihovom udomljavanju ili usmrćivanju protivno članku 65. stavku 2. točki 6. ovoga Zakona
79. sklonište ne vodi evidenciju osoba iz članka 56. ovoga Zakona (članak 65. stavak 2. točka 7.)
80. udomi životinju prije proteka roka od 14 dana protivno članku 66. stavku 2. ovoga Zakona

81. pri unosu u države članice Europske unije ili izvozu u treće zemlje ne prijavi mjesto odredišta gdje će pas biti smješten i podatke o novom udomitelju protivno članku 67. stavku 2. ovoga Zakona
82. pri smještaju napuštenih ili izgubljenih pasa u svrhu daljnjeg udomljavanja ne udovoljavaju uvjetima za sklonište u skladu s člankom 67. stavkom 3. ovoga Zakona
83. podatke o napuštenim i izgubljenim životinjama ne evidentiraju putem jedinstvenog informacijskog centra za napuštene i izgubljene životinje u skladu s člankom 69. stavkom 1. ovoga Zakona
84. ne osigura način držanja kućnih ljubimaca prema njihovim potrebama i skrb o njima u skladu s člankom 73. stavkom 5. ovoga Zakona
85. prodaje kućne ljubimce protivno članku 74. stavku 1. ovoga Zakona
86. ne osigura pisane upute o značajkama vrste životinja te o odgovarajućem načinu držanja životinja koje se prodaju (članak 74. stavak 2.)
87. prodaje pse, mačke i pitome vretice u trgovinama za prodaju kućnih ljubimaca protivno članku 75. stavku 1. ovoga Zakona
88. prodaje životinje koje su još ovisne o majci ili koje se ne mogu samostalno hraniti te bolesne ili ozlijeđene životinje protivno članku 75. stavku 2. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 10.000,00 do 20.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 15.000,00 do 30.000,00 kuna.

Članak 88.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička i pravna osoba ako:

1. drži životinje u svrhu ukrašavanja prostora u ugostiteljskim i trgovačkim objektima, osim u objektima registriranim za prodaju kućnih ljubimaca ili ako se životinjama osiguraju primjereni uvjeti držanja i onemogućiti uznemiravanje (članak 5. stavak 2. točka 33.)
2. drži i koristi divlje životinje u svrhu prikazivanja javnost, osim u zoološkim vrtovima (članak 5. stavak 2. točka 34.)
3. prevozi životinje protivno članku 12. stavku 2. ovoga Zakona
4. se ne upiše u evidenciju u skladu s člankom 40. stavkom 2. ovoga Zakona
5. ne vodi evidencije u skladu s člankom 40. stavcima 4. i 5. ovoga Zakona

6. ne postupi prema naredbi ministra glede kontrole razmnožavanja napuštenih pasa ako se na području pojedine jedinice lokalne samouprave utvrdi veliki broj napuštenih pasa u skladu s člankom 52. stavkom 5. ovoga Zakona
7. kao posjednik više od 20 pasa ili 20 mačaka ne udovolji uvjetima iz članka 62. ovoga Zakona (članak 56. stavak 3.)
8. ne udovolji uvjetima za sklonište u odnosu na smještaj, hranidbu, osoblje i postupanje sa životinjama (članak 62. stavak 3.)
9. ne drži životinje u skloništu u skladu s člankom 62. stavkom 6. ovoga Zakona
10. ne omogući obavljanje inspeksijskog nadzora (članak 79. stavak 2.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 89.

(1) Novčanom kaznom od 8.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. daje žive životinje kao nagrade u igrama na sreću (članak 5. stavak 2. točka 6.)
2. izlaže pse s kupiranim ušima i repovima, osim lovačkih pasa (članak 5. stavak 2. točka 35.)
3. ne da usmrtili životinju koja trpi jaku i neotklonjivu bol (članak 11. stavak 5.)
4. se ne evidentira u Upisniku kućnih ljubimaca prije prodaje životinja (članak 55. stavci 1. i 2.)
5. ne prijavi udomljenje psa u roku od 72 sata (članak 66. stavak 1.)
6. ne prijavi gubitak kućnog ljubimca u roku od tri dana te gubitak psa u roku od 14 dana u skladu s člankom 68. stavkom 1. ovoga Zakona
7. ne prijavi nalazak životinje u roku od tri dana u skladu s člankom 68. stavkom 2. ovoga Zakona
8. pri oglašavanju pasa u svrhu prodaje ili promjene vlasništva ne objavi broj mikročipa psa i broj mikročipa majke psa u skladu s člankom 75. stavkom 3. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 3.000,00 do 5.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 kuna.

Članak 90.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako:

1. spolno opći sa životinjom ili na drugi način zadovoljava spolne potrebe pomoću životinje (članak 5. stavak 2. točka 25.)
2. baci petarde na životinje ili druga pirotehnička sredstva, osim u interventnim situacijama kada se u skladu s posebnim propisima provodi rastjerivanje životinja (članak 5. stavak 2. točka 29.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. točke 1. ovoga članka počinjen na kućnom ljubimcu, fizičkoj osobi uz novčanu kaznu može se izreći i oduzimanje kućnog ljubimca i zaštitna mjera zabrane držanja i nabavljanja druge životinje.

Članak 91.

Novčanom kaznom od 15.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se odgovorna osoba jedinice lokalne samouprave ili područne (regionalne) samouprave ako:

1. ne organizira pružanje potrebne pomoći životinjama kada nije moguće utvrditi tko je ozlijedio životinju, a vlasnik životinje je nepoznat (članak 7. stavak 2.)
2. ne osigura sakupljanje napuštenih ili izgubljenih životinja (članak 63. stavak 1.)
3. jedinica lokalne samouprave ne sudjeluje u financiranju osnivanja i rada skloništa iz članka 63. stavka 2. ovoga Zakona (članak 63. stavak 3.)
4. ne organizira koordinacijsku radnu skupinu (članak 71. stavak 1.)
5. ne imenuje osobu odgovornu za dobrobit životinja (članak 71. stavak 5.).

Članak 92.

(1) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se voditelj projekta kao fizička osoba ako provodi projekt protivno članku 22. stavku 1. ovoga Zakona.

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se voditelj pokusa kao fizička osoba ako provodi pokus protivno članku 22. stavku 2. ovoga Zakona.

DIO TRINAESTI**PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE****Članak 93.**

Medvjedi koji se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona drže u zatočeništvu, osim u zoološkim vrtovima i skloništima, moraju se smjestiti u sklonište do 31. prosinca 2018. godine.

Članak 94.

Jedinice lokalne samouprave koje do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nisu osnovale sklonište u skladu s člankom 63. stavkom 2. ovoga Zakona najkasnije do 31. prosinca 2018. godine obvezne su osnovati sklonište.

Članak 95.

(1) Jedinice lokalne samouprave dužne su do 30. lipnja 2018. godine osigurati nadzor provedbe obveznog mikročipiranja pasa određenog propisom o veterinarstvu, kod posjednika pasa čiji psi nisu upisani u Upisnik kućnih ljubimaca.

(2) Nadzor iz stavka 1. ovoga članka u skladu s člankom 81. stavkom 1. podstavkom 6. ovoga Zakona provode komunalni redari.

Članak 96.

(1) Obvezuje se ministar da će provedbeni propis iz članka 62. stavka 6. ovoga Zakona donijeti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a provedbene propise iz članka 5. stavka 4., članka 13. stavka 5., članka 14. stavka 3., članka 15. stavka 5., članka 17. stavka 6., članka 18. stavka 6., članka 19. stavka 3., članka 20. stavka 3., članka 23. stavka 5., članka 25. stavka 5., članka 29. stavka 3., članka 31. stavka 4., članka 33. stavka 6., članka 34. stavka 5., članka 37. stavka 3., članka 39. stavka 4. do 8., članka 40. stavka 5., članka 53. stavka 2., članka 54. stavka 5., članka 57. stavka 6., članka 58. stavka 5., članka 73. stavka 5. i članka 74. stavka 4. ovoga Zakona donijeti u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi sljedeći propisi doneseni na temelju Zakona o dobrobiti životinja (Narodne novine, broj 19/99):

- Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati skloništa za životinje i higijenski servisi (Narodne novine, br. 110/04, 121/04 i 29/05)
- Pravilnik o uvjetima za osnivanje i rad zooloških vrtova (Narodne novine, broj 67/05).

(3) Do stupanja na snagu propisa iz stavka 1. ovoga članka ostaju na snazi sljedeći propisi doneseni na temelju Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 135/06, 37/13 i 125/13):

- Pravilnik o određivanju minimalnih pravila za zaštitu pilića koji se uzgajaju za proizvodnju mesa (Narodne novine, broj 79/08)
- Pravilnik o opasnim psima (Narodne novine, broj 117/08)
- Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati uzgoji kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji (Narodne novine, broj 56/09)
- Pravilnik o zaštiti životinja koje se uzgajaju u svrhu proizvodnje (Narodne novine, broj 44/10)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu kokoši nesilica (Narodne novine, br. 77/10, 99/10 – ispravak i 51/11)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu teladi (Narodne novine, broj 110/10)
- Pravilnik o registraciji gospodarstava na kojima se drže kokoši nesilice (Narodne novine, br. 113/10, 5/13 i 36/13)
- Pravilnik o minimalnim uvjetima za zaštitu svinja (Narodne novine, broj 119/10)

- Pravilnik o postupku prikupljanja podataka tijekom inspekcija na farmama (Narodne novine, broj 5/13)
- Pravilnik o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe (Narodne novine, br. 55/13 i 39/17)
- Naredba o zabrani uvoza koža i proizvoda od koža mladunaca određenih vrsta tuljana (Narodne novine, broj 51/12).

Članak 97.

Postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 135/06, 37/13 i 125/13).

Članak 98.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 135/06, 37/13 i 125/13).

Članak 99.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 71., članka 72., članka 87. stavka 1. točke 8., članka 91. točaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 31. prosinca 2018. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Ovim se Zakonom utvrđuju pravila za zaštitu životinja tijekom njihovog korištenja, postupanje s napuštenim i izgubljenim životinjama i njihovo držanje u skloništima do udomljenja te se određuju mjere za omogućavanje transparentne trgovine kućnim ljubimcima.

U skladu s obvezom usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije, donošenje ovoga Zakona predlaže se radi potpunog usklađivanja nacionalnog zakonodavstva s Direktivom 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste za znanstvene svrhe, a u skladu sa zahtjevima Europske komisije u EU PILOT predmetu broj 8626/16/ENVI.

Ovim se Zakonom nacionalno zakonodavstvo usklađuje s odredbama direktiva Europske unije u području dobrobiti životinja, a sadržava i odredbe od nacionalnog interesa u području dobrobiti životinja.

U odnosu na važeće zakonodavstvo radi zaštite dobrobiti životinja ovim su Zakonom propisane daljnje zabrane neodgovarajućih postupanja prema životinjama, zaštita kućnih ljubimaca tijekom njihovog uzgoja, držanja i prometa, zaštita životinja tijekom njihove prodaje, postupanje s napuštenim i izgubljenim životinjama, inspekcijski nadzor i prekršajne odredbe, čime se potiče odgovorno posjedovanje životinja.

Nadalje, u svrhu učinkovitijeg rješavanja problematike napuštenih i izgubljenih životinja Zakonom se propisuje način postupanja s napuštenim i izgubljenim životinjama te odgovornost jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave o skrbi za napuštene životinje u skloništima i odgovornost za rad i financiranje skloništa za životinje.

U svrhu smanjenja broja napuštenih životinja ovim se Zakonom određuju mjere za povećanje odgovornosti posjednika životinja kroz odgovorno vlasništvo, a također i obveze jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave te nadležnih tijela državne uprave za razvijanjem svijesti javnosti, a osobito mladih, o potrebi zaštite životinja.

Ovim se Zakonom za potrebe omogućavanja trgovine kućnim ljubimcima i sudjelovanja na tržištu određuju uvjeti kojima u svrhu prodaje moraju udovoljiti registrirani uzgajivači kućnih ljubimaca s tri i više rasplodnih ženki za prodaju te posjednici s manje od tri rasplodne ženke koji se evidentiraju, a propisuju se i uvjeti za trgovine za prodaju kućnih ljubimaca kao i obveze oglašivača pri oglašavanju kućnih ljubimaca u svrhu prodaje.

Prema ovom Zakonu inspekcijski nadzor provode veterinarski odnosno poljoprivredni inspektori Ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede te komunalni redari u skladu s općim aktima predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave.

II. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU OVIM ZAKONOM

Ovim se Zakonom uređuje zaštita životinja tijekom korištenja, način postupanja sa životinjama, uvjeti koji su potrebni za zaštitu životinja pri držanju, uzgoju, izvođenju zahvata na životinjama, usmrćivanju, prijevozu, korištenju životinja u znanstvene svrhe, držanju životinja u zoološkim vrtovima, u cirkusima i drugim predstavama, prilikom prodaje kućnih

ljubimaca te postupanje s napuštenim i izgubljenim životinjama, inspekcijski nadzor i prekršajne odredbe te direktive koje se ovim Zakonom preuzimaju u hrvatsko zakonodavstvo.

Ovim se Zakonom preuzimaju i provode odredbe Direktive 2010/63/EU u skladu sa zahtjevom Europske komisije koja je putem EU PILOT sustava zatražila od Republike Hrvatske da dostavi pojašnjenja vezano uz prenošenje Direktive 2010/63/EU u hrvatsko zakonodavstvo te se pri donošenju Zakona vodilo računa o zahtjevima Europske komisije za potpunim usklađivanjem sa zakonodavstvom Europske unije i to u dijelovima kojima se donose izmjene Zakona vezano za svrhu provođenja pokusa, humano usmrćivanje životinja u pokusima, rok u kojem nadležno tijelo obavještava korisnika elektroničkim putem o nedostacima koje je potrebno otkloniti te uvjete za izmjene i obnavljanje odobrenja projekta.

Ovim se Zakonom nadalje određuje i mjere zaštite životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje te se nacionalno zakonodavstvo time u potpunosti usklađuje sa zahtjevima Europske unije o zaštiti životinja, što hrvatskim proizvođačima osigurava ravnopravno sudjelovanje na zajedničkom tržištu Europske unije i omogućava daljnji razvoj poboljšanja uvjeta dobrobiti životinja za uzgoj korištenjem sredstava fondova ruralnog razvoja odnosno programa mjera koje imaju za cilj poboljšanje dobrobiti životinja.

Radi osiguranja dobrobiti životinja tijekom njihovog korištenja ovim su Zakonom propisane daljnje zabrane neodgovarajućih postupanja prema životinjama, i to zabrana držanja u zatočeništvu dupina i ostalih morskih sisavaca iz porodice *Cetacea* (osim u svrhu liječenja, oporavka i zbrinjavanja), zabrana držanja u zatočeništvu medvjeda (*svi Ursidae*), osim u zoološkim vrtovima i skloništima, zabrana korištenja kopitara za izvlačenje trupaca iz šuma, osim u teško pristupačnim područjima gdje to nije moguće bez korištenja kopitara i zabrana usmrćivanja pasa i mačaka u svrhu proizvodnje hrane i drugih proizvoda.

Nadalje, Zakonom je propisana zaštita životinja pri obavljanju zdravstvene zaštite i zootehničkih zahvata, zaštita životinja pri usmrćivanju odnosno utvrđuje se kada se usmrćivanje životinja može provesti, te uvjeti prijevoza životinja u nekomercijalne svrhe.

Ovaj Zakon se odnosi na zaštitu divljih životinja u prirodnim staništima te divljih životinja pronađenih izvan prirodnog staništa.

Kako bi se onemogućila prodaja ili darovanje kućnih ljubimaca maloljetnim osobama, a u cilju odgovornog posjedovanja kućnih ljubimaca i osiguranja njihove dobrobiti, pri prodaji ili udomljavanju životinja kupac odnosno udomitelj mora, po potrebi, putem javne isprave dokazati dob.

Radi osiguranja uvjeta držanja pasa i mačaka i primjerene skrbi o njima, osobama koje od skloništa za životinje uzimaju na skrb napuštene i izgubljene pse i mačke s namjerom da ih spase, a drže više od devet pasa ili mačaka starijih od šest mjeseci, ovim je Zakonom određeno da kao posjednici životinja moraju udovoljiti uvjetima za sklonište za životinje u odnosu na uvjete držanja i skrb o njima, a sklonište osigurava označavanje pasa i mačaka te sterilizaciju, vodi propisane evidencije i oglašava pse te mačke u svrhu udomljavanja.

Glede poboljšanja uvjeta držanja kućnih ljubimaca u odnosu na pse ovim je Zakonom zabranjeno držati pse stalno vezane ili ih držati u prostorima za odvojeno držanje pasa bez omogućavanja slobodnog kretanja izvan toga prostora.

Također ovim su Zakonom propisane odredbe o kontroli razmnožavanja kućnih ljubimaca te o uzgoju kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji.

Uz registraciju uzgoja kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji s tri i više rasplodnih ženki iste vrste životinja ovim je Zakonom propisana obveza evidentiranja vlasnika kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji s manje od tri rasplodne ženke iste vrste životinja, a s ciljem da se svim dionicima omogući jednak položaja na tržištu te u svrhu praćenja prometa životinjama i osiguranja dobrobiti životinja.

Ovim se Zakonom preuzimaju i provode odredbe Direktive Vijeća 1999/22 o držanju divljih životinja u zooškim vrtovima.

Ovim se Zakonom zabranjuje držanje životinja u cirkusima te njihovo korištenje u cirkuskim predstavama u cilju zaštite njihove dobrobiti, osim domaćih životinja u svrhu prikazivanja vrsti svojstvenog ponašanja koje je istovjetno ponašanju životinja u prirodnom okolišu.

Napuštene i izgubljene životinje, a osobito psi izazivaju veliku zainteresiranost javnosti i organizacija za prava i dobrobit životinja što iziskuje značajan angažman državnih tijela, osobito veterinarske inspekcije te jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave u rješavanju navedene problematike koja nastaje kao rezultat nedovoljne educiranosti i svijesti vlasnika pasa o odgovornom posjedovanju životinja, a zbrinjavanje napuštenih i izgubljenih životinja iziskuje i značajna financijska sredstva koja izdvajaju jedinice lokalne samouprave. U cilju poticanja zaštite dobrobiti i zdravlja životinja, povećanja svijesti javnosti, osobito mladih i vlasnika životinja o odgovornom posjedovanju životinja, prema ovom Zakonu jedinice područne (regionalne) samouprave moraju organizirati koordinacijske radne skupine i preko njih osigurati komunikaciju svih zainteresiranih dionika kako bi se postiglo učinkovitije rješavanje problematike napuštenih i izgubljenih životinja te skrbi za životinje.

Mjerama koje se provode u svrhu povećanja svijesti o odgovornom posjedovanju životinja ujedno će se dugoročno rasteretiti i proračuni jedinica lokalne samouprave za sredstva namijenjena zbrinjavanju napuštenih i izgubljenih životinja te će se poboljšati skrb za životinje, a posljedično i dobrobit te zdravlje životinja.

Jedinice lokalne samouprave su obvezne osnovati skloništa za životinje te financirati osnivanje i rad skloništa. Na području svake jedinice područne (regionalne) samouprave mora se osnovati najmanje jedno sklonište za životinje u kojem je osigurano najmanje 50 smještajnih mjesta za životinje.

U Upisniku kućnih ljubimaca omogućuje se upisivanje podataka za potrebe osnivanja i rada Jedinog informacijskog centra za napuštene i izgubljene životinje kojim će se omogućiti javnosti uvid u sve napuštene životinje u Republici Hrvatskoj u svrhu njihovog udomljavanja. Također se u Upisniku kućnih ljubimaca za potrebe evidentiranja vlasnika kućnih ljubimaca s manje od tri rasplodne ženke u svrhu prodaje životinja osniva evidencija istih.

Radi kontrole prometa pronađenih neoznačenih pasa te kontrole razmnožavanja životinja ovim je Zakonom utvrđeno da sklonište za životinje mora osigurati označavanje pronađenih neoznačenih pasa u roku od 10 dana od dolaska u sklonište, osigurati označavanje i registraciju mačaka te osigurati trajnu sterilizaciju pronađenih pasa i mačaka.

Ovim je Zakonom učinjen daljnji korak u promoviranju dobrobiti životinja propisivanjem odredbe prema kojoj životinju iz skloništa više nije moguće usmrtiti po proteku 60 dana od dolaska životinje u sklonište. Naime prema predloženom normativnom rješenju životinje ostaju u skloništu do udomljenja.

Ovim je Zakonom u cilju kontrole prometa životinjama utvrđena obveza prodavatelja da pri oglašavanju prodaje životinje osigura, a oglašivaču da objavi broj mikročipa psa i broj mikročipa majke psa.

Inspeksijski nadzor prema ovome Zakonu provode veterinarski odnosno poljoprivredni inspektori ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede, a nadzor vezano za postupanje s divljim životinjama pronađenim izvan prirodnog staništa, uvjete i način držanja kućnih ljubimaca te postupanje s napuštenim ili izgubljenim životinjama prema općim aktima predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave provode komunalni redari.

Dodjeljivanjem većih ovlasti komunalnim redarima doprinosi se povećanju odgovornosti posjednika životinja čime će se već na razini jedinica lokalne samouprave pri kontroli držanja kućnih ljubimaca, uključujući kontrolu označavanja pasa značajno smanjiti broj neoznačenih i napuštenih životinja.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINAČNIH ODREDBI

Uz članak 1.

Ovom se odredbom uređuje predmet ovoga Zakona.

Uz članak 2.

Ovim je člankom utvrđeno da ovaj Zakon sadržava odredbe izrađene u skladu s aktima (direktivama) Europske unije u području zaštite životinja.

Uz članak 3.

Ovom je odredbom propisano na koje se životinje primjenjuje odnosno ne primjenjuje ovaj Zakon.

Uz članak 4.

Ovim se člankom definiraju pojmovi koji se koriste u ovome Zakonu te je utvrđena odredba o rodnim pojmovima.

Uz članak 5.

Ovim se člankom zabranjuju pojedini postupci na životinjama u svrhu zaštite dobrobiti životinja te se istodobno propisuju izuzeci od utvrđenih zabrana.

Uz članak 6.

Ovom se odredbom propisuju obveze posjednika pri držanju i uzgoju životinje, a u cilju zaštite dobrobiti životinje tijekom korištenja.

Uz članak 7.

Ovim se člankom propisuje obveza pružanja pomoći životinji u slučaju kada je ozlijeđena te obveza jedinica lokalne samouprave da organiziraju i financiraju pružanje potrebne pomoći ako nije moguće utvrditi tko je ozlijedio životinju.

Uz članak 8.

Ovim je člankom propisana primjena anestezije odnosno analgezije kod operacijskih i zootehničkih zahvata na životinjama.

Uz članak 9.

Ovom odredbom zabranjena je djelomična ili potpuna amputacija dijelova životinjskog tijela osjetljivih na bol te uklanjanje ili uništavanje dijelova organa ili tkiva ili cijelih organa te su propisani iznimni slučajevi kada je to moguće te kada se pri izvođenju zahvata na životinjama ne primjenjuje anestezija odnosno analgezija.

Uz članak 10.

Ovim je člankom utvrđena zabrana usmrćivanja životinja protivno odredbama ovoga Zakona te zabrana usmrćivanja pasa i mačaka u svrhu proizvodnje hrane i drugih proizvoda, kao i zaštita životinja pri usmrćivanju odnosno korištenje sredstva posebne namjene te propisanih postupaka pri usmrćivanju životinja.

Uz članak 11.

Ovim su člankom propisani uvjeti za usmrćivanje životinja te tko donosi odluku o usmrćivanju i tko može obaviti usmrćivanje.

Uz članak 12.

Ovom odredbom propisana je zaštita životinja u prijevozu koji se ne obavlja u komercijalne svrhe.

Uz članak 13.

Ovim je člankom propisano da uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju prije započinjanja obavljanja djelatnosti ishoditi rješenje kojim se potvrđuje da su osigurali odgovarajući smještaj pokusnih životinja i skrb o njima te udovoljavanje drugim uvjetima koji su propisani ovom odredbom.

Uz članak 14.

Ovom je odredbom propisano postupanje u slučaju značajnije promjene strukture ili funkcije objekta u kojem su smještene pokusne životinje, a koja može negativno utjecati na dobrobit životinja.

Uz članak 15.

Ovim su člankom propisani postupak i uvjeti za ukidanje rješenja o odobrenju uzgajivača, dobavljača ili korisnika iz članka 13. ovoga Zakona.

Uz članak 16.

Ovom je odredbom propisano da uzgajivači, dobavljači i korisnici moraju osnovati povjerenstvo za dobrobit životinja te njegove zadaće i sastav povjerenstva.

Uz članak 17.

Ovim su člankom propisani uvjeti koje mora ispuniti korisnik za provođenje pokusa te postupanje nadležnog tijela po zahtjevu korisnika.

Uz članak 18.

Ovim je člankom propisan postupak za donošenje rješenja o odobrenju projekta i produljenju projekta.

Uz članak 19.

Ovom odredbom je propisano izdavanje jednog rješenja o odobrenju projekta u slučaju višestrukih generičkih projekata koje provodi isti korisnik, dok se za proizvodnju bioloških pripravaka ili u dijagnostičke svrhe prema utvrđenim metodama izdaje jedno rješenje o odobrenju projekta.

Uz članak 20.

Ovim su člankom propisane obveze korisnika pri provođenju pokusa te se utvrđuje mogućnost izmjene projekta na zahtjev korisnika.

Uz članak 21.

Ovim su člankom propisani postupak i uvjeti za ukidanje rješenja o odobrenju projekta iz članka 18. ovoga Zakona. Ako korisnik ugrozi dobrobit životinja, zahtjev za odobrenje projekta može ponovo podnijeti tek po isteku tri mjeseca od izvršnosti rješenja o ukidanju rješenja o odobrenju projekta.

Uz članak 22.

Ovom se odredbom propisuje odgovornost voditelja projekta za provođenje projekta te voditelja pokusa za provođenje pokusa.

Uz članak 23.

Ovim je člankom propisana svrha u koju se mogu provoditi pokusi.

Uz članak 24.

Ovim su člankom propisani uvjeti pod kojima se pokus mora provoditi te kada provođenje pokusa nije dopušteno.

Uz članak 25.

Ovom su odredbom propisani uvjeti za korištenje izoliranih organa, tkiva i trupova laboratorijskih životinja u znanstvene ili obrazovne svrhe te uvjeti za donošenje rješenja o korištenju organa, tkiva i trupova laboratorijskih životinja.

Uz članak 26.

Ovim je člankom utvrđeno da se u svrhu pokusa iz članka 25. ovoga Zakona mogu koristiti samo laboratorijske životinje te iznimke od toga pravila.

Uz članak 27.

Ovim su člankom propisani postupak i uvjeti za ukidanje rješenja o korištenju organa, tkiva i trupova laboratorijskih životinja iz članka 25. ovoga Zakona.

Uz članak 28.

Ovim su člankom propisani uvjeti i postupak za donošenje rješenja o odobrenju korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka te za ukidanje rješenja.

Uz članak 29.

Ovom je odredbom propisano vođenje upisnika odobrenih uzgajivača, dobavljača i korisnika, korisnika odobrenih za rad na izoliranim organima, tkivima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja, uzgajivača, dobavljača i korisnika odobrenih za korištenje životinja za proizvodnju bioloških pripravaka te pravnih osoba koje provode osposobljavanje osoblja.

Uz članak 30.

Ovim je člankom propisano korištenje životinja u obrazovne svrhe.

Uz članak 31.

Ovim je člankom propisano vođenje statističkih evidencija o broju i vrstama upotrijebljenih životinja te vrsti pokusa i način objave tih podataka.

Uz članak 32.

Ovom je odredbom utvrđeno da se o tijeku pokusa na životinjama te o postupcima proizvodnje bioloških pripravaka moraju voditi zapisnici.

Uz članak 33.

Ovim su člankom propisani uvjeti za rad s pokusnim životinjama, uključujući za provođenje kirurških zahvata na životinjama.

Uz članak 34.

Ovim je člankom utvrđeno da osoblje uzgajivača, dobavljača i korisnika te osoblje korisnika koji koriste izolirane organe, tkiva i trupove laboratorijskih životinja u znanstvene ili obrazovne svrhe, kao i kod korištenja životinja za proizvodnju bioloških pripravaka mora biti osposobljeno.

Uz članak 35.

Ovim su člankom propisane odredbe o donošenju i ukidanju rješenja koje se izdaje pravnim ili fizičkim osobama za osposobljavanje pravnih ili fizičkih osoba koje provode pokuse na životinjama.

Uz članak 36.

Ovom je odredbom utvrđeno Etičko povjerenstvo za zaštitu životinja koje se koriste u znanstvene svrhe te njegovi poslovi.

Uz članak 37.

Ovim su člankom propisane odredbe o troškovima Etičkog povjerenstva iz članka 36. ovoga Zakona. Etičko povjerenstvo osnovano je i djeluje u skladu s odredbama Direktive 2010/63/EU koja je u potpunosti preuzeta u nacionalno zakonodavstvo. Rad članova Etičkog povjerenstva izuzetno je važan za nesmetano provođenje postupaka odobravanja projekata u kojima se koriste pokusne životinje. Stoga je potrebno osigurati da članovi Etičkog povjerenstva svoj rad obavljaju profesionalno i da su za njega plaćeni. U tu svrhu se propisuje da članovi Etičkog povjerenstva imaju pravo na naknadu za procjenu projekta i izradu mišljenja, a troškove i naknadu za procjenu projekta i izradu mišljenja pravilnikom propisuje ministar. Podnositelji zahtjeva za dobivanje odobrenja projekata za rad na životinjama dužni su snositi troškove procjene projekta i izrade mišljenja.

Uz članak 38.

Ovim su člankom propisane odredbe o Povjerenstvu za zaštitu životinja, njegov ustroj te poslovi koje obavlja.

Uz članak 39.

Ovom se odredbom propisuju načela držanja životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje u skladu s dobrom proizvodnom praksom i znanstvenim saznanjima te se za to utvrđuje odgovornost posjednika.

Uz članak 40.

Ovim su člankom propisane daljnje obveze posjednika koji uzgajaju i koriste životinje u svrhu proizvodnje i to da se o životinjama brine dovoljan broj osposobljenog osoblja, obveza registracije posjednika te vođenje evidencija.

Uz članak 41.

Ovim je člankom propisana obveza posjednika u slučaju bolesti ili ozljede životinje.

Uz članak 42.

Ovom su odredbom utvrđene norme glede kretanja i ograničavanja kretanja domaćih životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje te osiguranja odgovarajućeg prostora tim životinjama.

Uz članak 43.

Ovim je člankom utvrđena zabrana vezanja divljih životinja i iznimke od toga.

Uz članak 44.

Odredbom ovoga članka propisana su pravila vezano za hranjenje i napajanje životinja.

Uz članak 45.

Ovim su člankom propisani uvjeti glede nastambi te prostora za smještaj životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje te uvjeti držanja životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje kada su smještene izvan nastambi.

Uz članak 46.

Ovim je člankom propisana obveza sustavne kontrole životinja koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje te opreme neophodne za životinje.

Uz članak 47.

Ovim je člankom utvrđena odredba o zaštiti divljih životinja pri držanju i uzgoju.

Uz članak 48.

Ovom su odredbom utvrđena zabranjena postupanja prema divljim životinjama u prirodnim staništima.

Uz članak 49.

Ovim je člankom propisano postupanje i zaštita divljih životinja pronađenih izvan prirodnog staništa.

Uz članak 50.

Ovom su odredbom propisani uvjeti za prodaju i davanje radi udomljavanja ili skrbi kućnih ljubimaca odnosno zabrana prodaje i davanja maloljetnim osobama.

Uz članak 51.

Ovom se odredbom propisuju uvjeti držanja kućnih ljubimaca, a uvjete i način držanja kućnih ljubimaca propisuju općim aktima predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.

Uz članak 52.

Ovim je člankom propisana obveza kontrole razmnožavanja kućnih ljubimaca te zbrinjavanja mladunčadi kućnih ljubimaca, a što su dužni provoditi vlasnici kućnih ljubimaca

Uz članak 53.

Ovim je člankom propisana obveza osiguravanja odgoja i/ili školovanja životinje, čime se sprječava njena opasnost za okolinu.

Uz članak 54.

Ovom odredbom je propisana nemogućnost uzgoja kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji s tri i više rasplodnih ženki iste vrste životinja bez rješenja o registraciji uzgoja.

Uz članak 55.

Ovom odredbom propisana je obveza evidentiranja vlasnika kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji s manje od tri rasplodne ženke iste vrste životinja.

Uz članak 56.

Odredbom ovoga članka utvrđeno je da posjednik koji drži više od devet pasa ili mačaka starijih od šest mjeseci u svrhu udomljavanja mora udovoljiti uvjetima za sklonište za životinje s obzirom na skrb i smještaj životinja.

Uz članak 57.

Ovim su člankom propisani uvjeti za privremeni smještaj kućnih ljubimaca.

Uz članak 58.

Ovim se člankom propisuje da zoološki vrt prije započinjanja obavljanja djelatnosti mora ishoditi rješenje.

Uz članak 59.

Ovim se člankom propisuju uvjeti za rad zoološkog vrta.

Uz članak 60.

Ovom se odredbom utvrđuje zabrana držanja životinja u cirkusima i njihovog korištenja u cirkuskim predstavama, osim domaćih životinja u svrhu prikazivanja vrsti svojstvenog ponašanja koje je istovjetno ponašanju životinja u prirodnom okolišu.

Uz članak 61.

Ovim su člankom propisani uvjeti za korištenje životinja pri snimanju filmova i televizijskih emisija te za izložbe, smotre, natjecanja životinja, predstave i u druge svrhe s ciljem predstavljanja životinja.

Uz članak 62.

Ovim su člankom propisane odredbe vezane za osnivanje skloništa.

Uz članak 63.

Ovom je odredbom utvrđena obveza jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave da osnuju i organiziraju te financiraju rad skloništa. Također je propisano da način postupanja s napuštenim ili izgubljenim životinjama propisuju općim aktima predstavnička tijela jedinica lokalne samouprave.

Uz članak 64.

Ovom je odredbom propisano tko snosi troškove skrbi i sterilizacije napuštenih ili izgubljenih životinja u skloništu.

Uz članak 65.

Ovim je člankom propisano koje djelatnosti može obavljati sklonište.

Uz članak 66.

Ovim je člankom propisano postupanje sa životinjama u skloništu: obveza udomitelja da prijavi psa udomljenog iz skloništa te kada sklonište može udomiti životinju iz skloništa.

Uz članak 67.

Ovom će se odredbom omogućit skloništima pristup Upisniku kućnih ljubimaca koji vodi nadležno tijelo. Utvrđena je obveza prijave podataka o mjestu odredišta psa i o njegovom udomitelju ako se pas iz Republike Hrvatske unosi u države članice Europske unije ili treće zemlje. Utvrđena je obveza za osobe ili udruge koje se bave traženjem smještaja za napuštene ili izgubljene pse da udovolje uvjetima za držanje i smještaj životinja.

Uz članak 68.

Ovim se člankom propisuje postupanje u slučaju gubitka kućnog ljubimca te postupanje u slučaju nalaska napuštene ili izgubljene životinje.

Uz članak 69.

Ovim je člankom propisan postupak evidentiranja podataka o napuštenim i izgubljenim životinjama putem jedinstvenog informacijskog centra za napuštene i izgubljene životinje, koji organizira nadležno tijelo, kao dijela Upisnika kućnih ljubimaca.

Uz članak 70.

Ovom je odredbom utvrđeno poticanje zaštite životinja.

Uz članak 71.

Ovim je člankom utvrđena obveza jedinica područne (regionalne) samouprave da organiziraju koordinacijske radne skupine koje se sastoje se od predstavnika: jedinica lokalne samouprave, jedinica područne (regionalne) samouprave, skloništa, nevladinih organizacija za zaštitu životinja, tijela nadležnog za komunalno gospodarstvo, tijela nadležnog za unutarnje poslove, Hrvatske veterinarske komore i veterinarskih inspektora u svrhu provedbe poslova koordinacije u primjeni propisa iz područja zaštite životinja te razvoj dobre prakse, a u svrhu zaštite zdravlja i dobrobiti životinja, kroz povećanje svijesti javnosti i posjednika o odgovornom posjedovanju životinje.

Uz članak 72.

Ovom se odredbom utvrđuje obveza donošenja Programa kontrole populacije napuštenih pasa, a koje donose jedinice područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 73.

Ovim su člankom propisani uvjeti za trgovine za prodaju kućnih ljubimaca.

Uz članak 74.

Ovim su člankom propisani daljnji uvjeti koje moraju osigurati trgovine za prodaju kućnih ljubimaca.

Uz članak 75.

Ovim je člankom utvrđena zabrana prodaje pasa, mačaka i pitomih vretica u trgovinama za prodaju kućnih ljubimaca te prodaja životinja koje su još ovisne o majci ili koje se ne mogu

samostalno hraniti te bolesnih ili ozlijeđenih životinja. Također utvrđene su odredbe vezano za oglašavanje životinja.

Uz članak 76.

Prema odredbi ovoga članka upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede, a inspekcijski nadzor provode veterinarski odnosno poljoprivredni inspektori. Nadzor vezano za postupanje s divljim životinjama pronađenim izvan prirodnog staništa, uvjete i način držanja kućnih ljubimaca i način postupanja s napuštenim ili izgubljenim životinjama što je propisano općim aktima predstavničkih tijela jedinica lokalne samouprave provode komunalni redari.

Uz članak 77.

Ovim je člankom propisano da se nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi na temelju procjene rizika, nasumičnim odabirom mjesta nadzora ili po saznanju o postupanju protivno odredbama ovoga Zakona.

Uz članak 78.

Ovom je odredbom utvrđeno da policijski službenici u granicama svojih ovlasti osiguravaju pomoć pri provođenju nadzora.

Uz članak 79.

Ovim su člankom propisane ovlasti veterinarskog inspektora u provođenju nadzora nad odredbama Zakona.

Uz članak 80.

Ovim su člankom utvrđene daljnje ovlasti veterinarskog inspektora u provođenju inspekcijskog nadzora.

Uz članak 81.

Ovim su člankom utvrđene ovlasti komunalnog redara u provođenju nadzora.

Uz članak 82.

Ovom je odredbom propisano postupanje pri privremenom oduzimanju životinje i dokumentacije te postupanje s privremeno oduzetom životinjom.

Uz članak 83.

Ovim je člankom propisana mogućnost pokretanja upravnog spora protiv rješenja veterinarskog inspektora donesenog u prvom stupnju te pokretanja upravnog spora protiv rješenja nadležnog tijela.

Uz članak 84.

Ovom je odredbom propisana mogućnost izjavljivanja žalbe protiv rješenja komunalnog redara.

Uz članak 85.

Ovim je člankom utvrđena mogućnost da komunalni redar naplati novčanu kaznu te da su naplaćena sredstva prihod jedinica lokalne samouprave.

Uz članke 86. do 92.

Odredbama ovih članaka propisane su prekršajne odredbe za postupanja protivna Zakonu.

Uz članak 93.

Ovom je odredbom utvrđena obveza da se medvjedi koji se drže u zatočeništvu, osim u zoološkim vrtovima i skloništima, moraju smjestiti u sklonište do 31. prosinca 2018. godine.

Uz članak 94.

Ovim je člankom propisana obveza jedinica lokalne samouprave, koje do dana stupanja na snagu ovoga Zakona nisu osnovale sklonište, da osnuju skloništa u skladu s člankom 63. stavkom 2. ovoga Zakona najkasnije do 31. prosinca 2018. godine.

Uz članak 95.

Odredba članka 95. ovoga Zakona propisana je u cilju smanjenja broja napuštenih pasa. Naime, iako je obvezno mikročipiranje pasa propisano Zakonom o veterinarstvu (Narodne novine, br. 82/13 i 148/13) i dalje postoje vlasnici pasa koji izbjegavaju tu obavezu. Takvi posjednici životinja često napuštaju pse i ostavljaju ih pred skloništima, a zbog toga što psi nisu mikročipirani ne mogu se poduzeti odgovarajuće mjere prema neodgovornim posjednicima. Uz to napušteni psi su i teret jedinicama lokalne samouprave koje su sukladno odredbama ovoga Zakona dužne skrbiti o njima. Stoga se ovom odredbom jedinice lokalne samouprave ovlašćuju da osiguraju nadzor provedbe obveznog mikročipiranja, kod posjednika pasa čiji psi nisu upisani u Upisnik kućnih ljubimaca do 30. lipnja 2018. godine. Ako je pas upisan u Upisnik kućnih ljubimaca znači da je mikročipiran.

Uz članak 96.

Ovim se člankom propisuje rok u kojem će ministar donijeti provedbene propise utvrđene ovim Zakonom te da do tada ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o dobrobiti životinja (Narodne novine, broj 19/99) i Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 135/06, 37/13 i 125/13).

Uz članak 97.

Ovom se odredbom utvrđuje da će se postupci započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršiti prema odredbama Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 135/06, 37/13 i 125/13).

Uz članak 98.

Ovim se člankom propisuje prestanak važenja Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, br. 135/06, 37/13 i 125/13).

Uz članak 99.

Ovim se člankom propisuje stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE OVOGA ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona u proračunima jedinica lokalne samouprave potrebno je osigurati sredstva za provedbu članka 7. stavka 2., članka 49. stavka 4., članaka 63. i 64. Zakona, odnosno za pružanje pomoći ozlijeđenim životinjama kada nije moguće utvrditi tko ju je ozlijedio, za poslove sakupljanja napuštenih ili izgubljenih životinja te za osnivanje skloništa za životinje u skladu s ovim Zakonom, za smještaj i skrb o životinjama u skloništu (hranjenje, liječenje, cijepljenje, označavanje i sterilizacija životinja) do njihovog udomljenja, a ako se životinje ne mogu udomiti tada sukladno ovome Zakonu trajno ostaju u skloništu. Prema ovome Zakonu na području svake jedinice područne (regionalne) samouprave mora se osnovati najmanje jedno sklonište u kojem je osigurano najmanje 50 smještajnih mjesta za životinje.

Troškovi skrbi za životinje u skloništima na godišnjoj razini za 50 životinja iznose 549.000,00 kuna, u što su uračunati troškovi za hranu, potrebna cijepljenja (bez mikročipiranja) i liječenja životinja, a budući se prema ovome Zakonu sklonište mora osnovati na području svake jedinice (područne) regionalne samouprave, za rad svih skloništa odnosno 21 sklonište na području Republike Hrvatske to iznosi 11.529.000,00 kuna.

Vezano za naprijed navedeni zahtjev, skloništa nisu osnovana na području Brodsko-posavske županije, Dubrovačko-neretvanske županije i Ličko-senjske županije te je u tu svrhu potrebno osigurati za izgradnju odnosno osnivanje samo jednog skloništa 4.624.500,00 kuna odnosno za osnivanje sva tri skloništa 13.873.500,00 kuna. U te troškove, osim troškova sakupljanja napuštenih ili izgubljenih životinja te za smještaj i skrb o životinjama u skloništu, ulaze i troškovi namijenjeni za kupnju zemljišta i ishodaenje potrebne dokumentacije odnosno dozvola te troškovi namijenjeni izgradnji skloništa.

Isto tako, za provedbu članka 69. ovoga Zakona, odnosno za uspostavljanje Jedinstvenog informacijskog centra kao dijela Upisnika kućnih ljubimaca koji vodi nadležno tijelo, putem kojeg će se na jednom mjestu omogućiti prikupljanje podataka o napuštenim i izgubljenim životinjama s područja Republike Hrvatske te kojem će zainteresirana javnost imati mogućnost pristupa, u svrhu poticanja udomljavanja životinja potrebno je osigurati sredstva u iznosu od 50.000,00 kuna.

Za provedbu članka 55. ovoga Zakona i za izradu evidencije vlasnika s jednom ili dvije rasplodne ženke kao dijela Upisnika kućnih ljubimaca koji vodi nadležno tijelo, prije prodaje životinja, potrebno je osigurati iznos od 50.000,00 kuna.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU RAZLIKE NASTALE

Na 4. sjednici Hrvatskoga sabora, održanoj 30. lipnja 2017. godine, donesen je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o zaštiti životinja te je Hrvatski sabor uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona. Sve upućene primjedbe i prijedlozi su pomno razmotreni te je zaključeno da će se prihvatiti primjedbe:

- Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora u smislu da je suvišno navoditi da se ovaj Zakon primjenjuje ne dovodeći u pitanje odredbe nekih posebnih propisa ili pojedinih odredaba toga Zakona jer ako će se i primjenjivati drugačije onda će se propisati iznimke od tih odredaba i to u:

- članku 3. Zakona tako da se stavak 3. članka 3. Zakona briše, a stavak 4. postaje stavak 3. te stavak 5. postaje stavak 4.
- članku 26. Zakona tako da sada stavak 3. članka 26. glasi: „Životinje strogo zaštićenih i ugroženih vrsta uzetih iz prirode ne smiju se koristiti za rad na izoliranim tkivima, organima i trupovima u tu svrhu usmrćenih životinja, osim kad nije moguće koristiti životinje uzgojene u tu svrhu.“
- članku 93. Zakona tako da sada članak glasi: „Medvjedi koji se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona drže u zatočeništvu, osim u zoološkim vrtovima i skloništima, moraju se smjestiti u sklonište do 31. prosinca 2018. godine.“

- Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora u svezi s tumačenjem pojma „samarashi“ i predlaganje uvođenja pojma „kirijaši“ i to na način da će se brisati pojam „samarashi“, a ostaje samo tekst obrazloženja zabranjenog postupanja

- zastupnika prof. dr. sc. Slavena Dobrovića u svezi s člankom 30. stavkom 2. Zakona na način da se uz integrirani preddiplomski i diplomski studij dodaje i riječ „preddiplomski“ jer su na pojedinim studijima preddiplomski i diplomski studiji odvojeni pa treba i na prvom stupnju visokog obrazovanja omogućiti nastavu u kojoj će određeni nastavni cilj moći biti demonstriran na životinji tako da sada stavak 2. članka 30. glasi: „Nadležno tijelo može rješenjem odobriti projekte u obrazovne svrhe ako se provode na sveučilišnim ili znanstvenoistraživačkim ustanovama i ako su neophodni za obrazovanje osoba na preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijima ili integriranim preddiplomskim ili diplomskim sveučilišnim studijima, a projekte mogu provoditi doktori veterinarske medicine, doktori medicine, doktori dentalne medicine, magistri farmacije, magistri medicinske biokemije, magistri biologije, biotehnolozi, sanitarni inženjeri i agronomi iz područja zootehnike, s obzirom na područje u okviru projekta za koje se zahtijevaju odgovarajuća znanja za rad na životinjama te ako se zadovoljavajući rezultati ne mogu postići drugim nastavnim pomagalicama (kompjutorske simulacije, filmovi, slike, modeli, preparati i sl.) uz uvjet da se za svaku skupinu smije upotrijebiti samo jedna životinja te da projekt provodi osoba osposobljena u skladu s člankom 34. ovoga Zakona.“.

Vlada Republike Hrvatske kao predlagatelj Zakona, predlaže izmjene:

- po obrazloženim zahtjevima HUP-a:

- članka 74. stavka 1. kojima će se kroz maloprodaju omogućiti stavljanje na tržište kućnih ljubimaca unesenih od registriranih uzgoja ili veletrgovina iz Europske unije, kao i uvoz iz trećih zemalja. Ovakva odredba omogućava pristup jedinstvenom tržištu kućnih ljubimaca na području Europske unije kao i u trećim zemljama

- članka 75. stavka 3. na način da prodavač mora osigurati, a oglašivač objaviti broj mikročipa psa i broj mikročipa majke psa. Ovako predložena odredba omogućava ponudu uzgajivača iz drugih država Europske unije ili trećih zemalja oglašavanjem putem medija u Republici Hrvatskoj, čime se omogućuje pristup ponudi uzgajivača iz drugih država Europske unije ili trećih zemalja.

- radi jasnoće teksta dodaje se u članku 62. iza stavka 1. stavak 2. koji glasi: „Ako nije osnovano sklonište za životinje u skladu sa stavkom 1. ovoga članka, sklonište osniva jedna ili više jedinica lokalne samouprave, odnosno Grad Zagreb.“

- zbog dodavanja stavka 2. u članku 62., dosadašnji stavci od 2. do 5. postaju stavci od 3. do 6., također se mijenja članak 69. stavak 1., članak 88. stavak 1. podstavci 8. i 9. te članak 96. stavak 1.

- u članku 99. tako da se u tekstu: „Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama, osim članka 71., članka 72., članka 87. stavka 1. točke 7., članka 91. točaka 3., 4. i 5. ovoga Zakona koji stupaju na snagu 31. prosinca 2018. godine.“ u dijelu: „članka 87. stavka 1. točke 7.“ broj 7. zamjenjuje s brojem 8. te sada tekst glasi: „članka 87. stavka 1. točke 8.“.

Sve ostale primjedbe i prijedlozi su već na odgovarajući način uređeni ovim Zakonom te ih nije potrebno ponovo navoditi ili su izvan opsega predmeta uređenja ovoga Zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA, A KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

Prijedlozi i mišljenja na Prijedlog zakona izneseni na raspravi u Hrvatskom saboru i njegovim radnim tijelima, a koje predlagatelj nije mogao prihvatiti su:

Prijedlozi zastupnika univ. spec. Ante Babića u svezi s komunikacijom s Udrugom općina i gradova jer se donošenjem Zakona opterećuju jedinice lokalne samouprave, gradovi i

općine te u svezi s financijskom pomoći jedinicama lokalne uprave i samouprave s pozicije ministarstva, pitanje zastupnika Mire Bulja u svezi s brigom o zaštiti stočnoga fonda u poljoprivredi te zaštitom poljoprivrednika koji se bave stočarstvom, prijedlozi zastupnika Tomislava Žagara u svezi s usmjeravanjem pozornosti na edukacije umjesto na kazne i dodavanjem stavka 6. u članak 63. koji glasi: „Jedinice lokalne samouprave mogu propisati trajnu sterilizaciju kao obvezan način kontrole razmnožavanja.“, prijedlozi zastupnika Domagoja Mikulića u svezi s udomljavanjem životinja nakon pokusa te omogućavanjem lokalnim zajednicama naređivanje trajne sterilizacije u pojedinim slučajevima, prijedlog zastupnika Marka Sladoljeva u svezi s udomljavanjem životinja nakon pokusa, pogotovo pasa i mačaka, prijedlozi i primjedbe zastupnika dr. sc. Josipa Križanića u ime Odbora za poljoprivredu Hrvatskoga sabora u svezi s financijskim opterećenjem koje će primjena odredbi ovoga Zakona prouzročiti jedinicama lokalne uprave, u svezi s prijedlogom da se udio u financiranju skloništa za životinje veže uz broj stanovnika jedinica lokalne uprave, u svezi s pitanjem o osposobljenosti komunalnih redara za poslove sakupljanja napuštenih i izgubljenih životinja te potrebom usklađivanja istoga sa Zakonom o komunalnom redu, u svezi s kompliciranim procedurama propisanim odredbama Zakona te potrebom stvaranja uvjeta kojima bi se kontrolirali i sankcionirali neodgovorni vlasnici životinja, u svezi s odredbom članka 63. stavka 4. Zakona o ograničavanju sklapanja ugovora o sakupljanju i zbrinjavanju napuštenih ili izgubljenih životinja samo sa skloništima koja se nalaze na području jedinice područne (regionalne) samouprave u kojoj je smještena jedinica lokalne samouprave, prijedlozi zastupnika dr. sc. Branimira Bunjca u ime Kluba zastupnika Živog zida i SNAGA-e u svezi s prodajom kućnih ljubimaca i prijedlogom da svi koji prodaju životinje budu porezni obveznici i da se smatraju uzgajivačima, provođenjem sterilizacije o trošku vlasnika te obvezom vlasnika da provede sterilizaciju osim za pse s radnom ili uzgojnom dozvolom, u svezi s kontrolom prodaje životinja na crno, poboljšanjem postupanja prema životinjama na farmama odnosno u klaonicama, pri držanju krava na lancu, držanju peradi u mraku i u kavezima te u svezi s kontroliranjem davanja životinjama steroida, antibiotika i hormona te GMO hrane, prijedlog zastupnika Tomislava Žagara u svezi s opterećenjem komunalnih redara, prijedlog zastupnika dr. sc. Josipa Križanića u ime Kluba zastupnika HDZ-a u svezi s povlačenjem sredstava Europske unije u poljoprivredi, prijedlog zastupnika Anđelka Strička u svezi s osiguranjem pomoći općinama i gradovima odnosno županijama za financiranje izgradnje skloništa za napuštene životinje, prijedlog zastupnika Damira Felaka u svezi sa zabranom iznošenja ogrjevnog drveta iz šume uz pomoć kopitara te u svezi s pronalaženjem financijskih sredstva koja bi jedinicama lokalne samouprave omogućila zapošljavanje novih ljudi na poslovima zbrinjavanja napuštenih životinja, prijedlozi zastupnika Mladena Madjera u svezi s financiranjem provođenja Zakona od strane države te osiguranjem sredstava za lokalnu samoupravu, propisivanjem obveze veterinarskim inspektorima da provjeravaju označavanje pasa mikročipom (umjesto propisivanja iste obveze komunalnim redarima) te u svezi s plaćanjem mikročipiranja iz državnih sredstava, prijedlozi zastupnice Marije Jelkovic u svezi s problemom napuštanja kućnih ljubimaca i prevelikim teretom koji se ovim Zakonom stavlja na komunalne redare, prijedlog zastupnika Steve Culeja u svezi s osiguranjem financijskih sredstava farmerima u svrhu vraćanja uzgoja crne svinje, prijedlozi zastupnika Veljka Kajtazija u ime Kluba zastupnika nacionalnih manjina u svezi s osiguranjem sredstava za zbrinjavanje napuštenih pasa i njihovu sterilizaciju putem ministarstava i kroz lokalne samouprave, u svezi s kontrolom uzgoja pasa namijenjenih prodaji te uključivanje Ministarstva financija, u svezi s omogućavanjem jedinicama lokalne samouprave da propišu sterilizaciju u slučajevima kada se to pokaže nužnim te u svezi s izuzimanjem pasa i mačaka u lovištu iz propisa o lovstvu, prijedlozi zastupnice Anke Mrak-Taritaš u ime Kluba zastupnika nezavisnih i HSU-a u svezi s poslovima koji se dodjeljuju komunalnim redarima, poslovima koji se prebacuju općinama i gradovima, u svezi s izuzimanjem pasa i mačaka u lovištu iz propisa o lovstvu, u svezi sa zabranom insceniranih

sukoba životinja te omogućavanjem udomljavanja životinja nakon pokusa kao i u svezi s omogućavanjem komunalnim redarima naplate kazni od kojih sredstva idu u proračun jedinica lokalne samouprave, prijedlog zastupnika Hrvoja Zekanovića u svezi s definicijom mačaka koje žive na ulicama, prijedlozi zastupnika Marka Vešligaja u svezi s postavljanjem dodatnih kriterija i na taj način raspodjele obveza jedinicama lokalne samouprave za zbrinjavanje napuštenih životinja te sukladno tome osiguravanje financijskih sredstava, prijedlog zastupnika univ. spec. Ante Babića u svezi s opterećenjem komunalnih redara, prijedlozi zastupnika Milorada Batinića u svezi sa zabranom korištenja papkara za izvlačenje trupaca iz šuma, preuzimanjem brige o skloništima od strane regionalne uprave, financiranjem skloništa za životinje temeljem broja stanovnika u jedinicama lokalnih samouprava, u svezi s obvezom gradova većih od 60 - 70 000 stanovnika da osnuju sklonište za životinje, a županije za ostale jedinice, općine i manje gradove, u svezi s poslovima komunalnih redara koje bi trebali provoditi veterinari jer su educirani, prijedlog zastupnika Predraga Matića u ime Kluba zastupnika SDP-a u svezi s natjecanjima konja u vuči trupaca, prijedlog zastupnika Marka Sladoljeva u ime Kluba zastupnika Most-a nezavisnih lista u svezi s izmjenama Zakona o veterinarstvu vezano za mikročipiranje pasa, prijedlozi zastupnika Davora Vlaovića u ime Kluba HSS-a u svezi s dimenzioniranjem obveza jedinicama regionalne samouprave, mikročipiranjem pasa, uključivanjem veterinarskih stanica u poslove komunalnih redara, propisivanjem trajne sterilizacije od strane jedinica lokalne samouprave i omogućavanjem osiguranja prihoda jedinicama lokalne i regionalne samouprave za obavljanje delegiranih poslova, prijedlog zastupnika prof. dr. sc. Slavena Dobrovića u svezi s udomljavanjem životinja nakon pokusa, prijedlog zastupnice Dragice Roščić u svezi s problematikom skloništa za divlje životinje i postupanjem komunalnih redara s divljim životinjama te financiranjem skloništa iz sredstava mjere 16.

Konačnim prijedlogom zakona nije moguće urediti predložena područja zbog sljedećih razloga.

Zakonom o zaštiti životinja (Narodne novine, broj 135/06 i 37/13) je od 1. siječnja 2007. godine određena obveza jedinicama lokalne ili područne (regionalne) samouprave odnosno Gradu Zagrebu da, u skladu sa svojim potrebama, financiraju osnivanje i rad skloništa za životinje, ako isto nije osnovano od strane pravne ili fizičke osobe, a poslove sakupljanja napuštenih i izgubljenih životinja financiraju jedinice lokalne samouprave. S obzirom na navedeno vidljivo je da je obveza vezano za osnivanje i financiranje skloništa jedinicama lokalne odnosno područne samouprave uspostavljena 2007. godine, a financijske obveze do danas nisu povećane. Najveći dio jedinica lokalne odnosno područne samouprave se uskladio s odredbama Zakona kako vezano za osnivanje tako i za financiranje rada skloništa za napuštene životinje te, stoga, navedena obveza ne predstavlja novo opterećenje. Područje županija je određeno kao smislena odrednica teritorijalnog i upravnog povezivanja, ali financijske obveze ima lokalna samouprava čiji građani i prouzroče problem napuštanja životinja zbog neodgovornog postupanja. Jedinicama lokalne samouprave je ostavljena mogućnost da u skladu s potrebama odrede način financiranja osnivanja i rada skloništa jer najbolje poznaju problematiku na svojem području.

Člankom 64. Zakona određeno je da troškove skrbi, sterilizacije, označavanja i veterinarske zaštite napuštenih ili izgubljenih životinja u skloništu kojeg su osnovale jedna ili više jedinica lokalne samouprave ili u slučaju sklapanja ugovora o sakupljanju odnosno zbrinjavanju životinja s fizičkim osobama koje su osnovale sklonište za životinje financiraju jedinice lokalne samouprave, a ako je vlasnik životinje poznat ili se naknadno utvrdi dužan je podmiriti troškove skrbi, sterilizacije, označavanja i veterinarske zaštite. Kako je zbrinjavanje životinja u skloništu za životinje samo dio sustava skrbi o napuštenim životinjama, provođenjem mjera za sprječavanje napuštanja životinja odnosno poticanjem odgovornog

posjedovanja životinja, što uključuje označavanje životinja, kontrolu razmnožavanja, skrb o životinjama i nenapuštanje životinja značajno će se smanjiti potreba za držanjem životinja u skloništima. S obzirom na specifičnosti pojedinih područja vezano za odgovorno posjedovanje životinja, ovim je Zakonom tijelima jedinica područne (regionalne) samouprave propisana obveza organiziranja koordinacijskih radnih skupina koje će, uz sudjelovanje svih zainteresiranih dionika te stručnjaka na području dobrobiti životinja, odrediti vlastite prioritete i rješavati ih na najprimjereniji način i u skladu s potrebama svojih područnih jedinica, a time i povećavati svijest javnosti o odgovornom posjedovanju životinja.

U provedbi nadzora, komunalni redar treba moći prepoznati da se životinja nalazi u stanju na temelju kojega se može zaključiti da trpi bol, patnju ili veliki strah, da je ozlijeđena ili da bi nastavak njezinog života u istim uvjetima bio povezan s neotklonjivom boli, patnjom ili velikim strahom, da posjednik životinju drži u neprimjerenim uvjetima i treba očitati mikročip. Ako komunalni redar zaključi da se životinja nalazi u nekom od gore navedenih stanja ili da je opasna za okolinu dužan je odmah o tome obavijestiti veterinarskog inspektora koji će odlučiti o privremenom oduzimanju životinje te o poduzimanju drugih mjera za koje je ovlašten. Također, ako komunalni redar tijekom nadzora uoči postupanje protivno odredbama ovoga Zakona za koje nije nadležan, obvezan je o tome odmah obavijestiti veterinarskog inspektora.

Komunalnim redarima je već omogućen pristup Upisniku kućnih ljubimaca koji vodi Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane te mnogi od njih već koriste čitače mikročipova za potrebe identificiranja pasa i, ako su psi označeni mikročipom, njihovog vraćanja vlasnicima. Dodatna edukacija komunalnih redara može se provesti kroz koordinacijske radne skupine na regionalnoj razini koje se sastavljaju od, najmanje, stručnjaka u području dobrobiti životinja kao što su veterinari, veterinarski inspektori, predstavnici nevladinih organizacija za zaštitu životinja i predstavnici skloništa za životinje, a mogu se uključiti i drugi potrebni stručnjaci s obzirom na postojeću problematiku.

Zakon je pisan na jasan i precizan način, obveze za provođenje Zakona su jasno određene s obzirom na sve dionike uključujući i vlasnike životinja. Također, za potrebe kontrole i sankcioniranja neodgovornih vlasnika stvoreni su jasni uvjeti kao što je obveza kontrole razmnožavanja životinja, praćenje prometa životinjama kao i uvjeti držanja životinja od uzgoja do prodaje životinja i to: registracija i evidentiranje uzgajivača, registracija trgovina kućnim ljubimcima, upisnik kućnih ljubimaca, jedinstveni registar napuštenih životinja i jedinstvena evidencija posjednika s manje od tri rasplodne ženke životinja namijenjenih prodaji, objava mikročipa psa i majke psa prilikom oglašavanja u svrhu prodaje, određivanje uvjeta za skloništa za životinje i daljnja skrb o napuštenim životinjama.

Zatim, detaljno je određen i nadzor nad provođenjem ovoga Zakona, uključujući postupanje veterinarske i poljoprivredne inspekcije kao i komunalnih redara te su propisane detaljne prekršajne odredbe za postupanje protivno odredbama Zakona. Ako komunalni redar u nadzoru utvrdi povredu Zakona ima pravo i obvezu u skladu s općim aktom predstavničkog tijela jedinica lokalne samouprave kojim se propisuju i prekršaji i prekršajna pravna sankcija za povredu tih akata naplatiti novčanu kaznu, a naplaćena sredstva prihod su jedinica lokalne samouprave i koriste se za potrebe zbrinjavanja napuštenih i izgubljenih životinja.

Za bolje provođenje ovoga zakona jedinice područnih (regionalnih) samouprava organiziraju koordinacijske radne skupine kroz koje će, uz sudjelovanje svih zainteresiranih dionika te stručnjaka na području dobrobiti životinja, odrediti vlastite prioritete i rješavati ih na najprimjereniji način i u skladu s potrebama svojih područnih jedinica, a time i povećavati

svijest javnosti o odgovornom posjedovanju životinja. U svrhu daljnjeg poboljšanja provedbe Zakona, osim tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave i nadležna tijela državne uprave također su obvezna razvijati svijest javnosti, a osobito mladih, o zaštiti životinja. U tu je svrhu provedena kampanja obavještanja javnosti o odgovornom posjedovanju kućnog ljubimca, a poveznica na materijale se nalazi na mrežnim stranicama Ministarstva poljoprivrede: <http://www.veterinarstvo.hr/default.aspx?id=60>.

Na opisani način, stvorena je jasna osnova za kontrolu i sankcioniranje neodgovornih vlasnika životinja, a velika se pozornost pridaje i preventivnom djelovanju kroz povećanje svijesti o odgovornom posjedovanju životinje (označavanje, cijepljenje, skrb, smještaj, nenapuštanje te liječenje životinje ako je potrebno).

S obzirom da jedinice lokalne samouprave financiraju rad skloništa i troškove za skloništa koja su osnovale ili s kojima su sklopile ugovor na području županije na kojem se nalaze, razumljivo je da je financiranje takvih skloništa vezano za područja jedinica lokalne samouprave i njihove potrebe. Sva ostala skloništa mogu organizirati svoju djelatnost pa i sakupljanje životinja bez ograničenja tj. na način koji je za njih najprihvatljiviji uzimajući u obzir dobrobit životinja. S obzirom na navedeno, smatramo da se ne ograničava poštena tržišna utakmica te da jedinice lokalne samouprave koje imaju obvezu organiziranja zbrinjavanja napuštenih životinja na području županija na kojima se nalaze imaju pravo na racionalno trošenje sredstava za potrebe zbrinjavanja životinja na svojem području, a za koje same osiguravaju izvore financiranja, uvažavajući pri tome dobrobit životinja.

Ovim se Zakonom propisuje postupanje sa životinjama tijekom njihova korištenja, međutim izuzimaju se određena područja korištenja životinja koja su uređena posebnim propisima kao što je slučaj s propisima koji se odnose na gospodarenje lovištem i divljači. Kako psi i mačke nisu divljač, ali mogu predstavljati opasnost za divljač u lovištu tako se ukazuje i potreba postupanja s mačkama i psima u lovištu te se u tom slučaju primjenjuju odredbe ovoga Zakona pa se s psima i mačkama nađenim u lovištu treba postupati kao s napuštenim životinjama, a ako se utvrdi vlasnik psa ili mačke isti snosi troškove njihovog zbrinjavanja.

U Republici Hrvatskoj nije zabilježeno korištenje papkara za potrebe provođenja radova u teško pristupačnim područjima šuma u komercijalne svrhe kao ni za izvlačenje ogrjevnog drveta u komercijalne svrhe pa ih stoga niti nije potrebno navoditi u Zakonu.

S obzirom da se u natjecanju povlačenja trupaca koriste konji koji se koriste za rad i koji su uzgojeni u tu svrhu te koji su svojom tjelesnom građom prilagođeni za pomoć čovjeku pri obavljanju određenih teških poslova, ista se mjerila poštivanja dobrobiti moraju primijeniti i kod natjecanja u povlačenju trupaca te konji ne smiju biti prisiljavani tehničkim sredstvima na napore koji prelaze njihove tjelesne mogućnosti. Zakonom je određeno da je životinje zabranjeno koristiti, među ostalim, za natjecanja ako ih se pri tome prisiljava na ponašanje koje kod životinja izaziva bol, patnju, ozljede ili smrt. Životinje se mogu koristiti u natjecanjima tek po izdavanju suglasnosti veterinarskog inspektora te se natjecanje provodi pod nadzorom veterinarske inspekcije.

Predstavnička tijela općina ili gradova su u skladu s općim aktima, a kako je određeno člankom 58. stavkom 4. Zakona o zaštiti životinja (Narodne novine, broj 135/06 i 37/13) od stupanja na snagu Zakona tj. od 1. siječnja 2007. godine imala obvezu, među ostalim, propisati način kontrole razmnožavanja kućnih ljubimaca. Međutim, kako do sada nije provedena navedena odredba, ovim je Zakonom određeno da u slučaju kad se na području pojedinih jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave utvrdi veliki broj

napuštenih pasa, način i financiranje kontrole razmnožavanja napuštenih pasa na tom području naredbom može propisati ministar. Također, člankom 52. stavkom 5. ovoga Zakona određeno je da veterinarski inspektor po utvrđivanju napuštanja mladunčadi vlastitog kućnog ljubimca vlasniku može odrediti mjeru trajne sterilizacije kućnog ljubimca.

Europska komisija je, putem EU PILOT predmeta broj 8626/16/ENVI - preuzimanje u hrvatsko zakonodavstvo Direktive 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2010. o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe, procijenila stupanj transpozicije navedene Direktive u pravni poredak Republike Hrvatske te zatražila dodatno usklađivanje (izmjene vezano za svrhu provođenja pokusa, humano usmrćivanje životinja u pokusima, rok u kojem nadležno tijelo obavještava korisnika elektroničkim putem o nedostacima koje je potrebno otkloniti te uvjete za izmjene i obnavljanje odobrenja projekta). Kako za prijenos dijela Direktive koji se odnosi na udomljavanje životinja nije bilo primjedbi od strane Europske komisije, to znači da je dio koji se odnosi na udomljavanje životinja nakon pokusa preuzet u nacionalno zakonodavstvo u potpunosti.

Ovim se Zakonom određuje da će način korištenja pokusnih životinja i postupanje s njima ministar propisati pravilnikom kojim će se detaljnije razraditi pitanja koja se odnose na postupanje sa životinjama nakon pokusa odnosno mogu li se životinje udomiti ili vratiti u odgovarajuće stanište ili sustav uzgoja primjeren vrsti, pod uvjetom da to dopušta zdravstveno stanje životinje, da ne postoji opasnost po javno zdravlje, zdravlje životinja ili okoliš i da su poduzete odgovarajuće mjere koje jamče dobrobit životinje. Povjerenstvo za dobrobit životinja koje osniva korisnik daje savjete o programima udomljavanja, uključujući odgovarajuću socijalizaciju životinja koje je potrebno ponovno udomiti. U slučaju udomljavanja, uzgajivači, dobavljači i korisnici iz čijih će se prostora životinje udomljavati moraju imati spremne programe koji osiguravaju socijalizaciju životinja koje se udomljavaju, a o broju i životinjskim vrstama koje su udomljene vodi se evidencija.

Uz registraciju uzgoja kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji s tri i više rasplodnih ženki iste vrste životinja također je propisana i obveza evidentiranja vlasnika kućnih ljubimaca namijenjenih prodaji s manje od tri rasplodne ženke iste vrste životinja, a s ciljem da se svim dionicima omogući jednak položaja na tržištu te u svrhu praćenja prometa životinjama i dobrobiti životinja.

Člankom 52. Zakona određeno je da vlasnici kućnih ljubimaca moraju osigurati kontrolu razmnožavanja životinja pod njihovim nadzorom kao i zbrinjavanje mladunčadi vlastitih kućnih ljubimaca. Ako vlasnici kućnih ljubimaca sami ne žele zbrinuti mladunčad kućnih ljubimaca, snose troškove njihovog zbrinjavanja, a u slučaju pasa i troškove njihove trajne sterilizacije. Veterinarski inspektor po utvrđivanju napuštanja mladunčadi vlastitog kućnog ljubimca vlasniku može odrediti mjeru trajne sterilizacije kućnog ljubimca, na njegov trošak.

Kućni ljubimci se mogu prodavati u trgovinama za prodaju kućnih ljubimaca samo ako potječu iz uzgoja registriranih ili od vlasnika životinja evidentiranih u skladu s odredbama ovoga Zakona. Pri oglašavanju pasa u svrhu prodaje ili promjene vlasništva prodavač mora osigurati, a oglašivač mora objaviti broj mikročipa psa i broj mikročipa majke psa koji se oglašavaju. Propisima iz područja veterinarstva određeno je da životinje koje se stavlja u promet, pa i za potrebe prodaje životinje, treba pratiti propisana veterinarsko zdravstvena dokumentacija odnosno putovnica za životinje iz koje je razvidno podrijetlo i vlasništvo životinje te identifikacijske oznake životinje. Provođenjem navedenih mjera iz

područja veterinarstva, uključujući i mjere iz područja dobrobiti životinja, značajno se utječe na kontrolu prodaje životinja i smanjenje prodaje životinja na crno.

Ovlasti doktora veterinarske medicine određene su Zakonom o veterinarstvu (Narodne novine, broj 82/13 i 148/13), a veterinarskih inspektora Zakonom o veterinarstvu i Zakonom o zaštiti životinja. Člankom 45. Zakona o veterinarstvu određeno je da psi moraju biti označeni mikročipom i upisani u Upisnik kućnih ljubimaca koji vodi Uprava, a vlasnik psa mora posjedovati Putovnicu za kućne ljubimce. Inspekcijski nadzor nad provedbom Zakona o veterinarstvu i propisa donesenih na temelju njega te propisa Europske unije iz područja veterinarstva, provode veterinarski inspektori i granični veterinarski inspektori. Člankom 162. Zakona o veterinarstvu propisano je da će se novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kazniti za prekršaj pravna osoba, a novčanom kaznom od 2.000,00 do 6.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi te fizička osoba ako postupa protivno odredbama o označavanju pasa, mačaka i pitomih vretica iz članka 45. stavaka 1., 2., 3. i 6., odnosno propisa donesenih na temelju članka 45. stavaka 8. i 9. Zakona.

Člankom 63. Zakona određeno je da se na području svake jedinice područne (regionalne) samouprave mora osnovati najmanje jedno sklonište u kojem je osigurano najmanje 50 smještajnih mjesta za životinje. S obzirom na propisano jasno je da se može osnovati i više skloništa kao i skloništa većih kapaciteta.

Člankom 64. ovoga Zakona određeno je da troškove označavanja napuštenih ili izgubljenih životinja u skloništu kojeg su osnovale jedna ili više jedinica lokalne samouprave ili u slučaju sklapanja ugovora o sakupljanju odnosno zbrinjavanju životinja s osobama iz članka 62. stavka 1. ovoga Zakona financiraju jedinice lokalne samouprave, a ako se utvrdi posjednik životinje isti snosi troškove. Člankom 52. ovoga Zakona određeno je da, ako se na području pojedinih jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave utvrdi veliki broj napuštenih pasa, način i financiranje kontrole razmnožavanja napuštenih pasa na tom području naredbom može propisati ministar. Člankom 95. ovoga Zakona određeno je da su jedinice lokalne samouprave dužne do 30. lipnja 2018. godine osigurati nadzor provedbe obveznog mikročipiranja pasa određenog propisom o veterinarstvu, kod posjednika pasa čiji psi nisu upisani u Upisnik kućnih ljubimaca, a nadzor provode komunalni redari.

Ovim je Zakonom zabranjeno obučavati životinje za borbe, organizirati borbe životinja, osim tradicionalnih natjecanja bikova ili sudjelovati u njima, posjećivati ih i oglašavati te u vezi s borbama organizirati kladenje i sudjelovati u kladenju. Majda Rubić je u svojoj knjizi „Zaštita nacionalnog blaga u svjetlu europskog prava“ iz 2007. godine u dijelu „Primjeri iz Registra nematerijalne kulturne baštine i prijedlozi za prijavu“ navela kao poznati narodni običaj bodenje bikova koje se u Hrvatskoj stoljećima njeguje kao tradicionalna pučka vrednota, o čemu govori i Evgenij Paščenko u svojem djelu „Etnogeneza i mitologija Hrvata“. Tradicionalna natjecanja bikova se spominju od 1890. godine, a organizirano održavaju već 22 godine i pri tome se ne bilježe teže ozljede bikova niti njihovo međusobno usmrćivanje jer životinje često niti ne ostvare fizički kontakt, a nisu zabilježene ni teške posljedice po zdravlje i dobrobit životinja. Borbe životinja nisu regulirane pravnom stečevinom Europske unije (koju je Hrvatska u potpunosti preuzela u nacionalno zakonodavstvo) tako da svaka država članica može donijeti nacionalne propise kojima isto uređuje.

Kako Europska unija pridaje velik značaj kulturnom nasljeđu država članica koje zadržavaju svoju nadležnost na području kulture, te s obzirom da je navedeni običaj sučeljavanja bikova zanimljiv i u turističkom i kulturnom smislu pojedinim područjima

Republike Hrvatske, kao što je to slučaj i u nekim drugim zemljama Europe, predlaže se njegovo zadržavanje u skladu s ovim Zakonom.

Mačke koje žive na ulicama, a kojima nije moguće utvrditi vlasnika smatraju se napuštenim životinjama u skladu s definicijom iz Zakona o zaštiti životinja: „*napuštena životinja* je životinja koju je vlasnik svjesno napustio, kao i životinja koju je napustio zbog više sile kao što su bolest, smrt ili gubitak slobode te životinja koje se vlasnik svjesno odrekao“.

Jedinice lokalne samouprave mogu putem komunalnih redara provesti usporedbu podataka o posjedovanju psa s podacima iz Upisnika kućnih ljubimaca pri Upravi za veterinarstvo i sigurnost hrane iz kojega se može utvrditi postoji li na određenoj adresi označeni pas, koliko je pasa na određenoj adresi označeno i podaci o vlasniku psa. Na takav se način utvrđuje je li pas označen i cijepljen protiv bjesnoće te podaci o vlasniku. Komunalnim redarima je omogućen uvid u podatke u Upisniku kućnih ljubimaca.

Obveza označavanja pasa propisana je Zakonom o veterinarstvu te se isto treba urediti navedenim zakonom, a ne ovim Zakonom. Koordinacijske radne skupine iz članka 71. ovoga Zakona imaju ulogu, među ostalim, zaštite zdravlja i dobrobiti životinja kroz povećanje svijesti javnosti i posjednika o odgovornom posjedovanju životinja, te edukativnog djelovanja o potrebi zaštite životinja i odgovornom posjedovanju životinja što uključuje i označavanje pasa.